

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Katarzyna Majchrzak

Łukasz Olejnik

**KONIUNKTURA W HANDLU
IV kwartał 2023**

PL ISSN 2392-3709

Badanie okresowe nr 120

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildrim, István János Tóth

Komitet Redakcyjny i adres redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Katarzyna Majchrzak
Łukasz Olejnik
Agnieszka Danelczyk

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MEiN

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2023

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3709

Nr rej. PR 18397

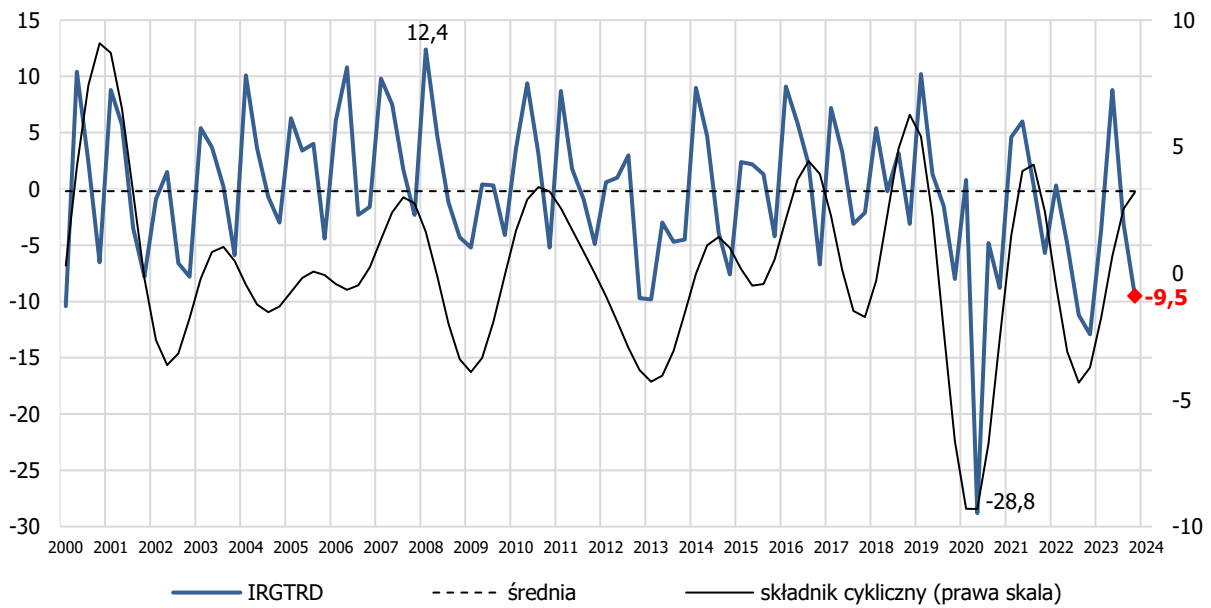
Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w handlu, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 120. W badaniu uczestniczyło 200 przedsiębiorstw. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie: <https://www.sgh.waw.pl/kae/metody-badawcze-kwestionariusze-ankiet>.

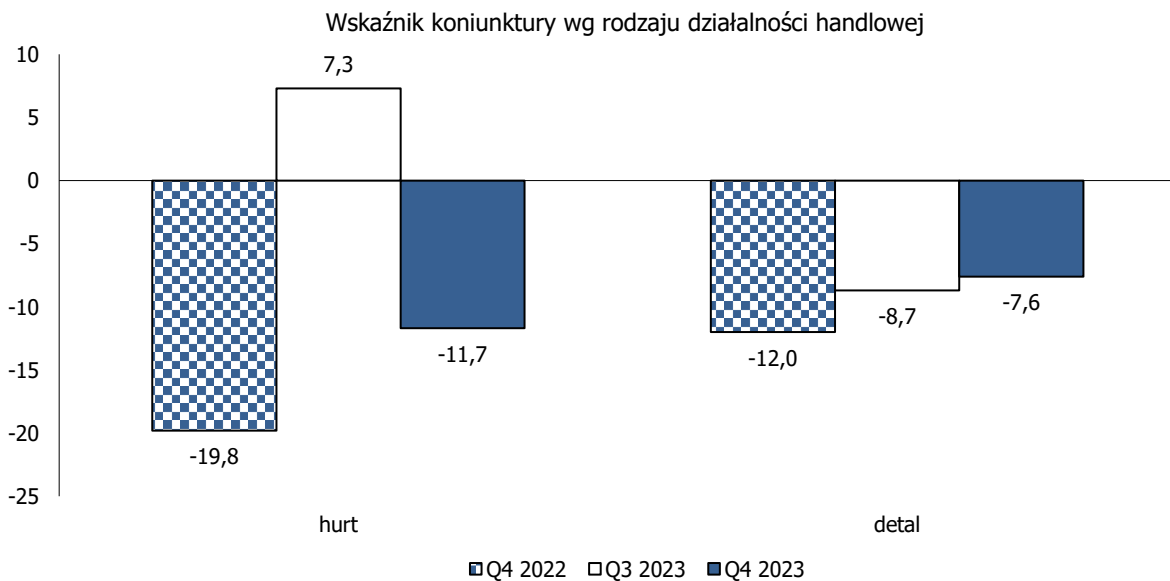
SPIS TREŚCI

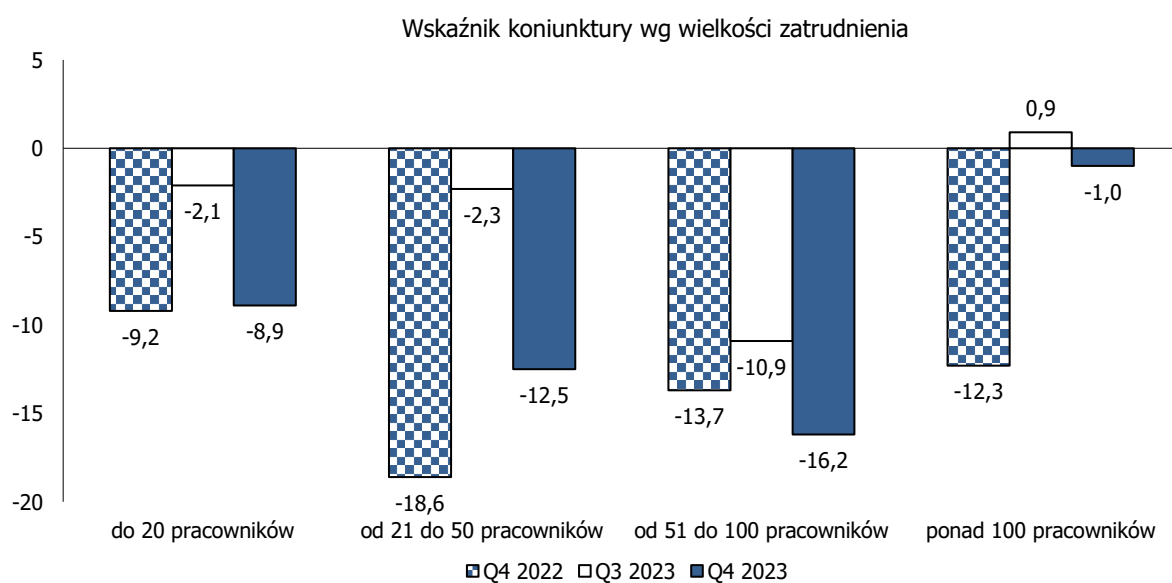
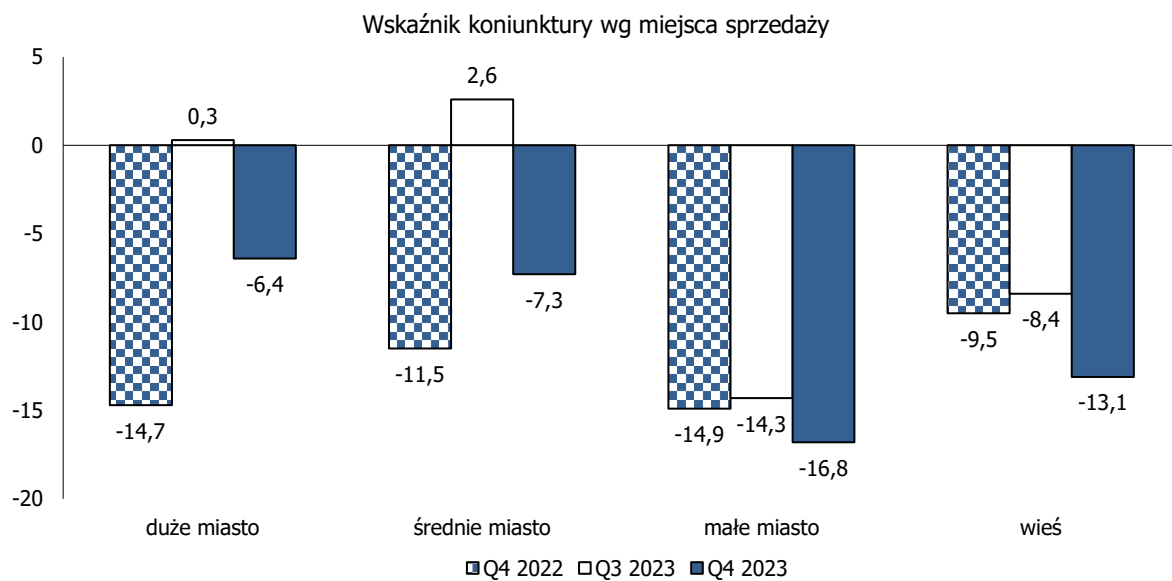
I.	WSKAŹNIK KONIUNKTURY	4
II.	WYNIKI BADANIA I WNIOSKI	6
	1. Wnioski ogólne	6
	2. Wyniki szczegółowe	9
	SYTUACJA EKONOMICZNA PRZEDSIĘBIORSTWA	9
	SYTUACJA FINANSOWA PRZEDSIĘBIORSTWA	11
	ZAPASY	13
	ZAKUPY OD DOSTAWCÓW KRAJOWYCH	15
	ZAKUPY OD DOSTAWCÓW ZAGRANICZNYCH	17
	ZATRUDNIENIE	19
	KONKURENCJA MIĘDZY PRZEDSIĘBIORSTWAMI HANDLOWYMI	21
	WOLUMEN SPRZEDAŻY	23
	POWIERZCHNIA MAGAZYNOWA	25
	OGÓLNA KONDYCJA PRZEDSIĘBIORSTW HANDLOWYCH	27
	CENY SPRZEDAŻY TOWARÓW	29
	CZYNNIKI UTRUDNIAJĄCE ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORSTW HANDLOWYCH	31
III.	SUMMARY	32

I. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

składowe salda	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023
1. wolumen sprzedaży - przewidywania	-25,3	-11,5	12,9	0,8	-13,6
2. zakupy towarów od dostawców krajowych i zagranicznych - przewidywania	-21,4	-6,6	7,2	-2,5	-11,4
3. zapasy - stan	-7,9	-7,4	-6,3	7,7	3,6
wskaźnik koniunktury (IRGTRD)	-12,9	-3,6	8,8	-3,1	-9,5

II. WYNIKI BADANIA I WNIOSKI

1. Wnioski ogólne

Ogólna ocena koniunktury

We wrześniu sprzedaż detaliczna w cenach stałych wzrosła w porównaniu z sierpniem o 0,3%, jednak w ujęciu rok do roku odnotowano spadek o 0,3%. Największe roczne spadki realnej wartości sprzedawanych towarów miały miejsce w następujących grupach: „Tekstylia, odzież, obuwie” (16,3%), „Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (16,0%), „Meble, rtv, agd” (12,2%) i „Pozostałe” (9,7%). Wzrost odnotowano jedynie w grupie „Pojazdy samochodowe, motocykle, części” (9,8% r/r) oraz „Paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (7,5%)¹.

Pogorszenie się koniunktury w handlu krajowym potwierdzają wyniki badania przeprowadzonego w październiku przez IRG SGH. Wartość wskaźnika koniunktury IRG SGH (IRGTRD) zmniejszyła się w porównaniu z III kwartałem o 6,4 pkt i wynosi obecnie -9,5 pkt. Jest zarazem niższa od średniej dla czwartych kwartałów z ostatnich dziesięciu lat (wynosi ona -6,9 pkt), choć wyższa od poziomu odnotowanego przed rokiem (-12,9 pkt w IV kwartale 2022 r.). Spadek wartości wskaźnika koniunktury wynika z obniżenia się wartości wszystkich jego składowych: stanu zapasów, prognozowanego wolumenu sprzedaży oraz planowanych zakupów krajowych i zagranicznych.

W ocenie uczestników badania pogorszeniu uległa ich sytuacja finansowa. Zmniejszyły się również: poziom zakupów produktów krajowych i zagranicznych, zatrudnienie oraz powierzchnia magazynowa. Pomimo tych spadków ankietowani ocenili aktualną kondycję swoich przedsiębiorstw jako dobrą, choć wskazują, że spodziewają się, że w ciągu najbliższych 6 miesięcy nastąpi jej pogorszenie.

Koniunktura wg grup przedsiębiorstw

Spadek wartości IRGTRD odnotowano dla wszystkich grup przedsiębiorstw wyróżnianych z uwagi na wielkość zatrudnienia; największy, o 10,2 pkt, dla przedsiębiorstw zatrudniających od 21 do 50 osób, a najmniejszy, o 1,9 pkt, dla firm o zatrudnieniu powyżej 100 pracowników.

O pogorszeniu się koniunktury informują przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą hurtową (spadek wartości wskaźnika z poziomu 7,3 pkt do -11,7 pkt) oraz zajmujące się zarówno sprzedażą hurtową jak i detaliczną (z -5,0 pkt do -8,9 pkt). Niewielki wzrost wartości wskaźnika koniunktury, z poziomu -8,7 pkt do -7,6 pkt, zanotowano jedynie dla przedsiębiorstw zajmujących się sprzedażą detaliczną.

W przekroju wg wielkości miejscowości, w której prowadzona jest działalność handlowa, największy spadek wartości wskaźnika, o 9,9 pkt, zanotowano dla przedsiębiorstw działających w średnich miastach (z poziomu 2,6 pkt w III kwartale do -7,3 pkt w IV kwartale), a najmniejszy, o 2,5 pkt, dla przedsiębiorstw handlowych z małych miast. Dla wszystkich grup wskaźnik koniunktury przyjął ujemną wartość.

Sytuacja ekonomiczna i finansowa przedsiębiorstw

Wartość salda odpowiedzi na pytanie o ogólną sytuację przedsiębiorstw handlowych wzrosła o 1,2 pkt w porównaniu z III kwartałem 2023 r., do wysokości -6,1 pkt, wyższej również o 11,8 pkt od poziomu sprzed roku (wówczas -17,9 pkt). Przedsiębiorstwa spodziewają się pogorszenia się swojej ogólnej sytuacji ekonomicznej w najbliższych miesiącach; wartość salda prognostycznego wynosi -16,4 pkt.

---

¹ GUS (2023). *Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny stałe) we wrześniu 2023 roku. Tablice w formacie XLSX.* <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/handel/dynamika-sprzedazy-detalicznej-we-wrzesniu-2023-roku,14,106.html> (dostęp: 06.11.2023).

Pogorszyła się natomiast, choć nieznacznie, sytuacja finansowa przedsiębiorstw handlowych. Wartość salda zmniejszyła się w ciągu kwartału o 0,5 pkt i wynosi -4,2 pkt. Jest wyższa od wartości z IV kwartału 2022 r. (wówczas -17,4 pkt). Rozkład odpowiedzi jest następujący: 14,8% badanych przedsiębiorstw uznało, że względem III kwartału 2023 r. ich sytuacja finansowa poprawiła się, 66,2% ankietowanych stwierdziło, że nie uległa zmianie, natomiast 19,0% badanych odnotowało jej pogorszenie się. Przedsiębiorstwa handlowe spodziewają się pogorszenia sytuacji finansowej w kolejnych miesiącach.

Zapasy

Wartość salda dot. zapasów zmniejszyła się w ciągu kwartału 2023 r. o 4,1 pkt i wynosi obecnie 3,6 pkt. Jest wyższa niż przed rokiem (wówczas -7,9 pkt). Rozkład odpowiedzi jest następujący: 13,4% badanych przedsiębiorstw uznało, że wielkość ich zapasów wzrosła, 76,8% nie stwierdziło żadnych zmian w ich poziomie, a 9,8% ankietowanych poinformowało o spadku wielkości zapasów. Przewidywane jest obniżenie się poziomu zapasów w nadchodzących miesiącach; wartość salda prognostycznego wynosi -10,4 pkt.

Zakupy od dostawców krajowych i zagranicznych

W ciągu kwartału spadła wielkość zakupów od dostawców krajowych, z poziomu -1,4 pkt do -2,4 pkt. Jest wyższa od wartości zanotowanej w IV kwartale 2022 r. (wówczas było to -14,0 pkt). Przedsiębiorstwa handlowe spodziewają się dalszego spadku wielkości zakupów od dostawców krajowych w kolejnych miesiącach.

Spadła również wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zakupów od dostawców zagranicznych (-7,8 pkt obecnie vs -7,1 pkt w III kwartale). Jest jednak wyższa niż w IV kwartale 2022 r. (wówczas -9,9 pkt). Na bieżącą wartość salda złożyły się następujące odpowiedzi: 6,8% ankietowanych zwiększyło w porównaniu z III kwartałem 2023 r. zakupy od dostawców zagranicznych, 78,6% utrzymało je na dotychczasowym poziomie, natomiast 14,6% zmniejszyło je. Zdaniem przedsiębiorców, w nadchodzących miesiącach wielkość zakupów od dostawców zagranicznych będzie się zmniejszać; wartość salda prognostycznego wynosi -9,6 pkt.

Zatrudnienie

Zmniejszył się poziom zatrudnienia w handlu z -3,2 pkt do -5,2 pkt. Jest on wyższy niż w IV kwartale 2022 r. (wówczas -10,7 pkt). Spodziewany jest dalszy spadek poziomu zatrudnienia w najbliższych miesiącach; wartość salda prognostycznego równa jest -6,4 pkt.

Konkurencja między przedsiębiorstwami handlowymi

Wartość salda odpowiedzi na pytanie dotyczące konkurencji na rynku zwiększyła się o 4,6 pkt w stosunku do poprzedniego kwartału, osiągając poziom 14,5 pkt. Jest on zbliżony do wartości odnotowanej w analogicznym okresie 2022 r. (wówczas 14 pkt). Rozkład odpowiedzi jest następujący: 17,2% ankietowanych przedsiębiorstw uznało, że w IV kwartale 2023 r. względem III kwartału 2023 r. konkurencja dla nich wzrosła, 80,1% nie zauważyło zmiany, zaś 2,7% odnotowało jej spadek. Przedsiębiorstwa spodziewają się dalszego wzrostu zagrożenia konkurencyjnego w nadchodzących miesiącach.

Wolumen sprzedaży

Zwiększył się wolumen sprzedaży. Wartość salda wzrosła o 4,6 pkt i wynosi -7,9 pkt. Pozostaje ujemna, choć wyższa niż przed rokiem (wówczas -24,5 pkt). Struktura odpowiedzi jest następująca: 20,2% przedsiębiorstw handlowych uznało, że w IV kwartale 2023 r. względem III kwartału 2023 r. wolumen sprzedawanych przez nie towarów zwiększył się, 51,9% wskazało, iż utrzymał się on na tym samym poziomie, natomiast 28,1% ankietowanych zanotowało spadek. Przedsiębiorstwa handlowe przewidują jednak spadek wielkości sprzedaży w najbliższym półroczu (wartość salda prognostycznego

wynosi -13,6 pkt). Spadek ten wynika w głównej mierze z przewidywanego dalszego wzrostu cen towarów i usług oraz będącego jego skutkiem spadku siły nabywczej konsumentów.

Powierzchnia magazynowa

Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość ogólnej powierzchni magazynowej zmniejszyła się w ciągu kwartału z poziomu 3,4 pkt do 1,2 pkt. Jest wyższa (o 0,9 pkt) niż rok temu. Uczestnicy badania planują zwiększenie ogólnej powierzchni magazynowej w najbliższych miesiącach; wartość salda przewidywać wynosi 0,9 pkt.

Ogólna kondycja przedsiębiorstw handlowych

Ogólna sytuacja przedsiębiorstw handlowych w IV kwartale 2023 r. została przez nie oceniona jako dobra. Wartość salda odpowiedzi na to pytanie wynosi 29,9 pkt. Jest niższa niż w III kwartale (o 3,2 pkt) oraz o 2,4 pkt od wartości sprzed roku (wówczas 32,3 pkt). Aktualny rozkład odpowiedzi jest następujący: 38,1% badanych przedsiębiorstw uznało ogólną kondycję swojego przedsiębiorstwa za dobrą, 53,8% za średnią, natomiast 8,2% za słabą. Przedsiębiorstwa handlowe spodziewają się pogorszenia swojej ogólnej sytuacji w nadchodzącym półroczu; wartość salda prognostycznego jest równa -7,0 pkt.

Ceny sprzedaży towarów

W 56,6% ankietowanych przedsiębiorstwach w IV kwartale 2023 r. ceny wzrosły w porównaniu z III kwartałem 2023 r. (z czego w: 7,6% o więcej procent, 37,2% o tyle samo procent i 11,8% o mniej procent), w 32% ceny nie zmieniły się, a w 11,5% obniżyły się. Wartość salda w IV kwartale 2023 r. jest wyższa od wartości sprzed kwartału. Uczestnicy badania spodziewają się dalszego wzrostu poziomu cen w następnych miesiącach.

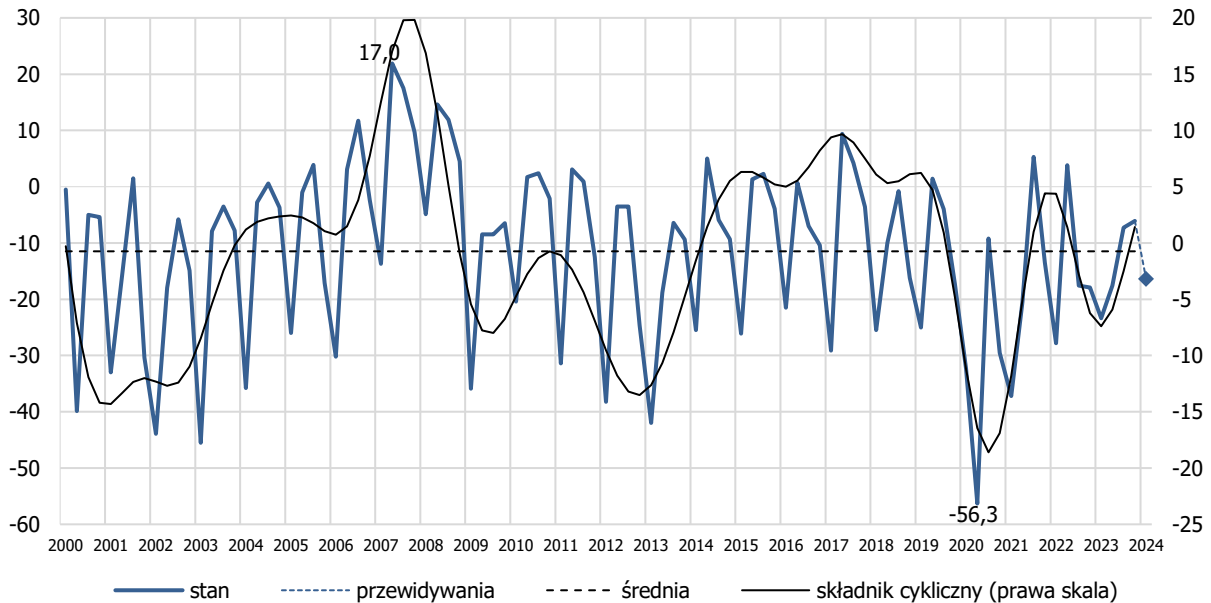
Czynniki utrudniające rozwój przedsiębiorstw handlowych

Od początku prowadzenia badań koniunktury w handlu przedsiębiorstwa niezmiennie uznają trzy czynniki za główne bariery utrudniające rozwój ich działalności: wysokie koszty zatrudnienia pracowników, niedostateczny popyt oraz konkurencję. Tak też było w IV kwartale 2023 r., z tą różnicą, że ankietowani ocenili ich uciążliwość jako niższą. Odsetki badanych, którzy wskazują na te trudności, wynoszą odpowiednio: 59,8% (65,8% w III kwartale 2023 r.), 47,1% (54,5% w poprzednim kwartale) i 34,4% (48,1% w poprzednim kwartale). Wzrósł odsetek ankietowanych (6,6% vs 4,8% w III kwartale br.), którzy nie dostrzegają istnienia barier dla swej działalności. Z 18,4% w III kw. do 14,2% obecnie zmniejszył się odsetek przedsiębiorców wskazujących wysokość oprocentowania kredytów jako główną barierę utrudniającą rozwój ich działalności.

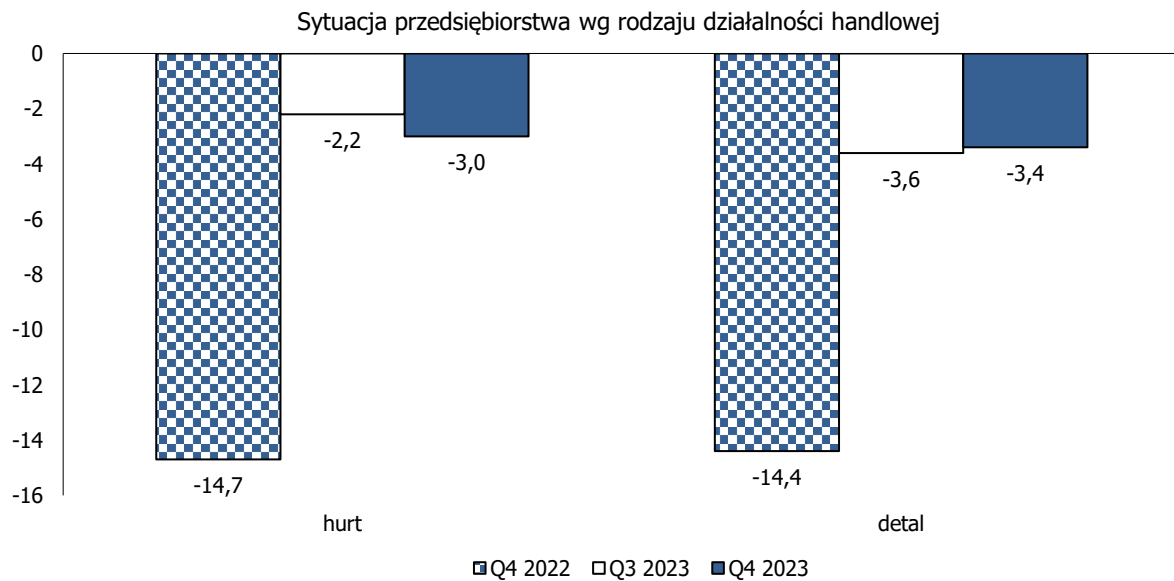

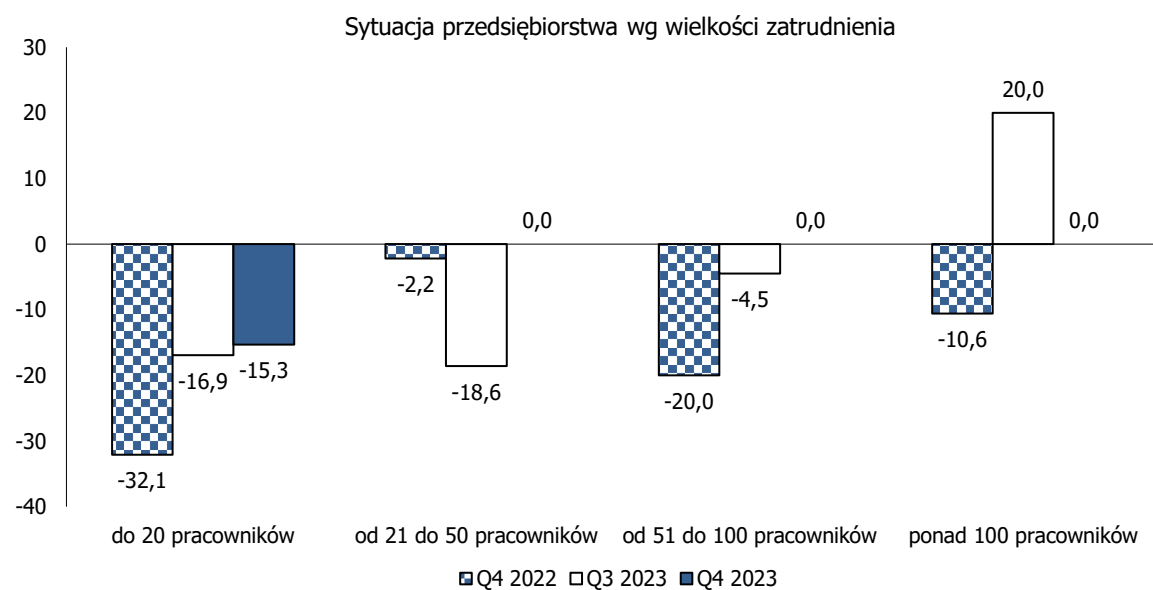
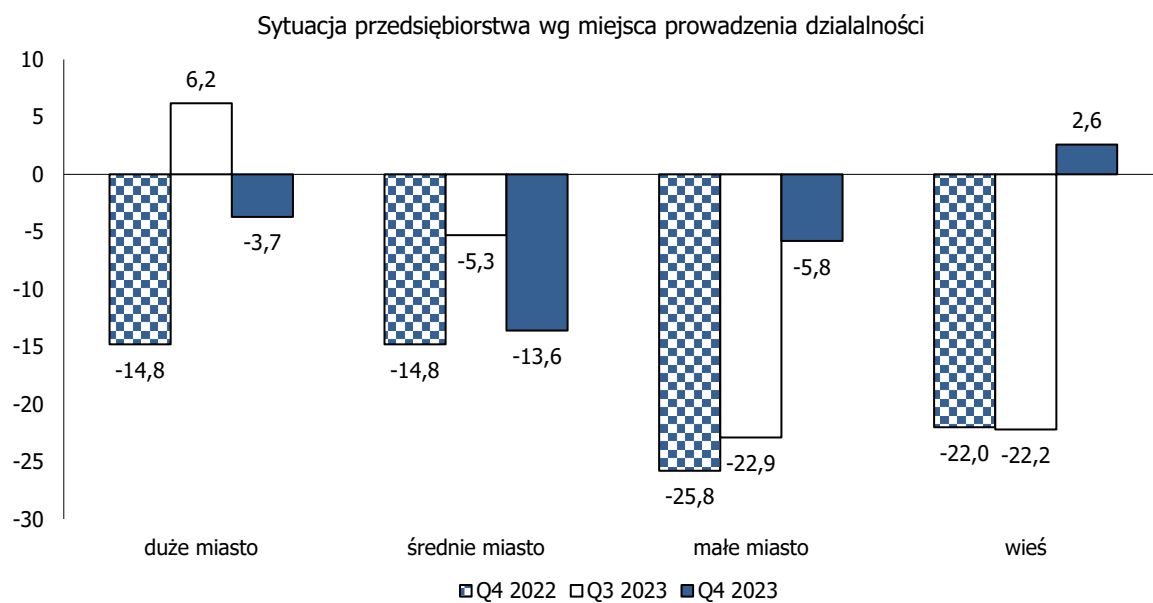
2. Wyniki szczegółowe

SYTUACJA EKONOMICZNA PRZEDSIĘBIORSTWA

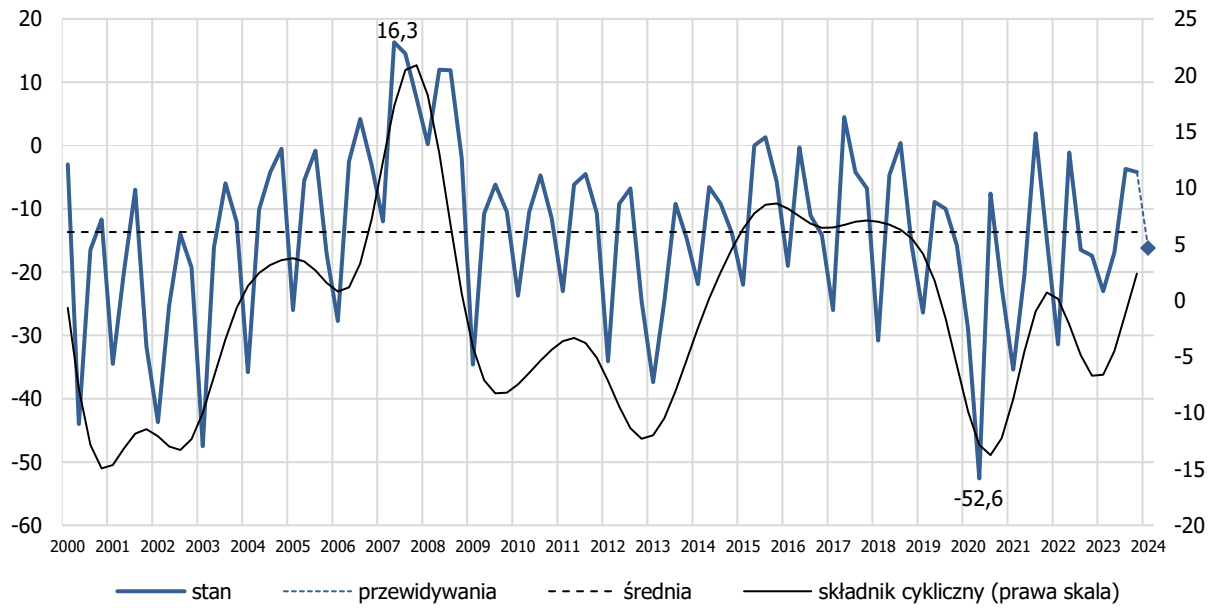

warianty odpowiedzi - odsetki	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	przewidywania
1. poprawa	12,6	10,5	12,3	17,0	16,6	11,2
2. brak zmiany	56,9	55,6	57,8	58,8	60,7	61,2
3. pogorszenie	30,5	33,9	29,9	24,3	22,7	27,6
Saldo	-17,9	-23,4	-17,6	-7,3	-6,1	-16,4

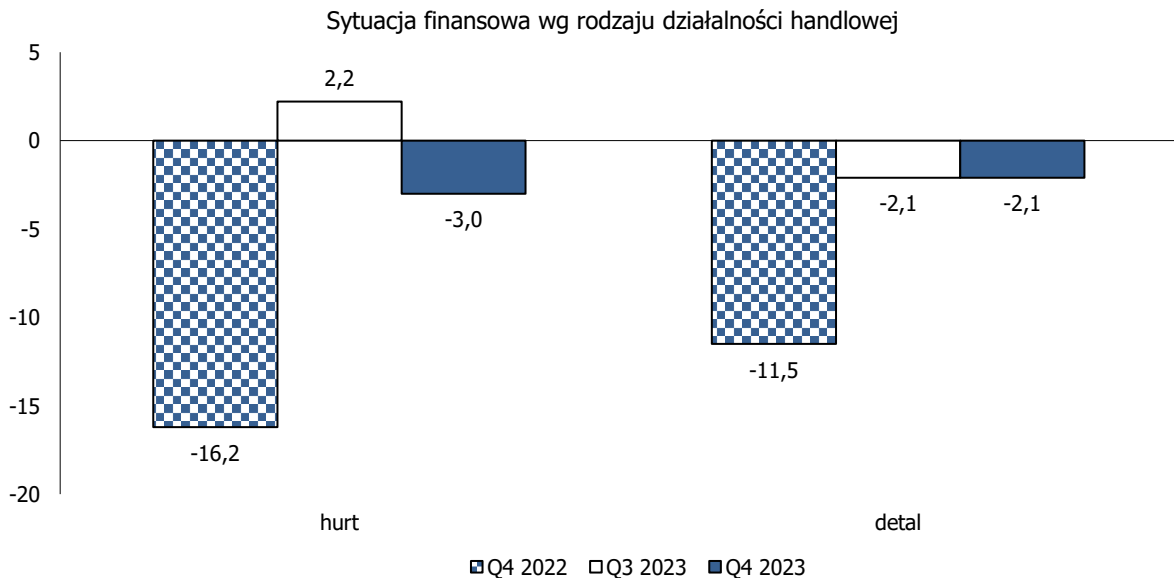

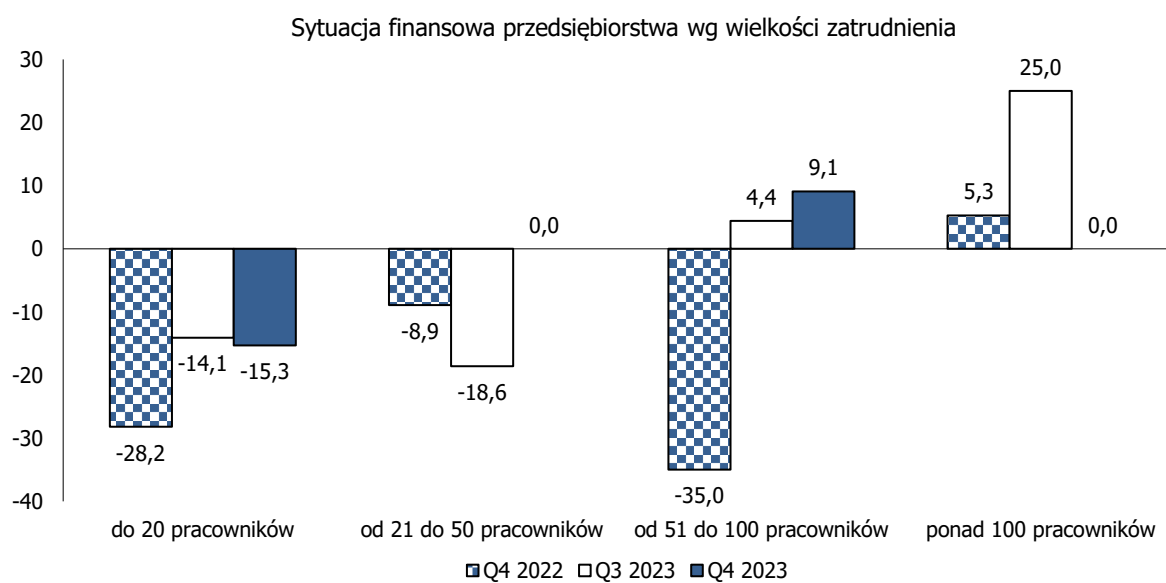
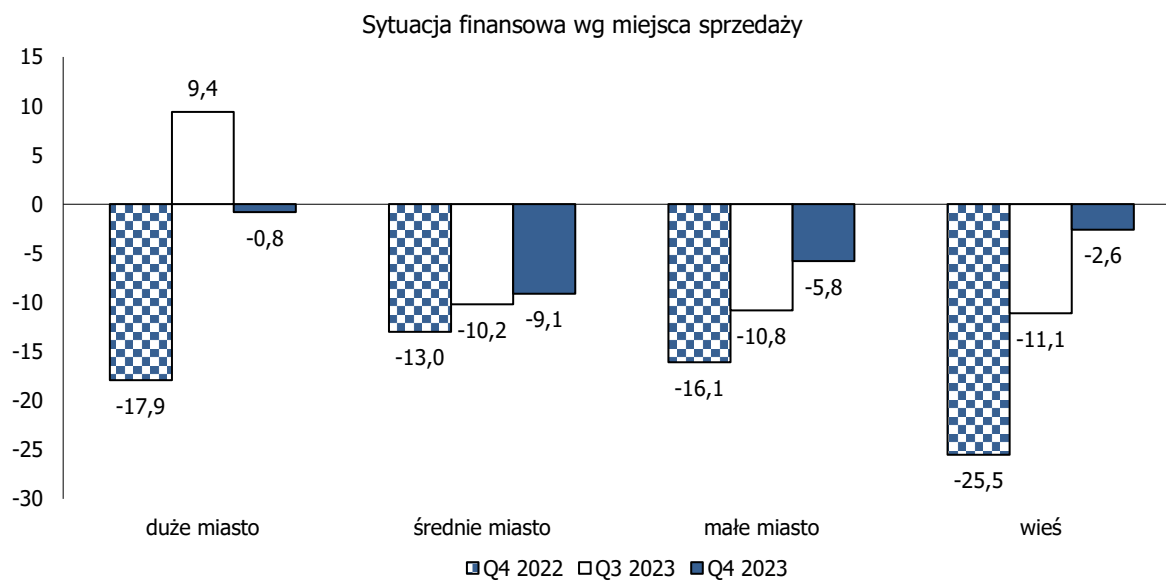

SYTUACJA FINANSOWA PRZEDSIĘBIORSTWA

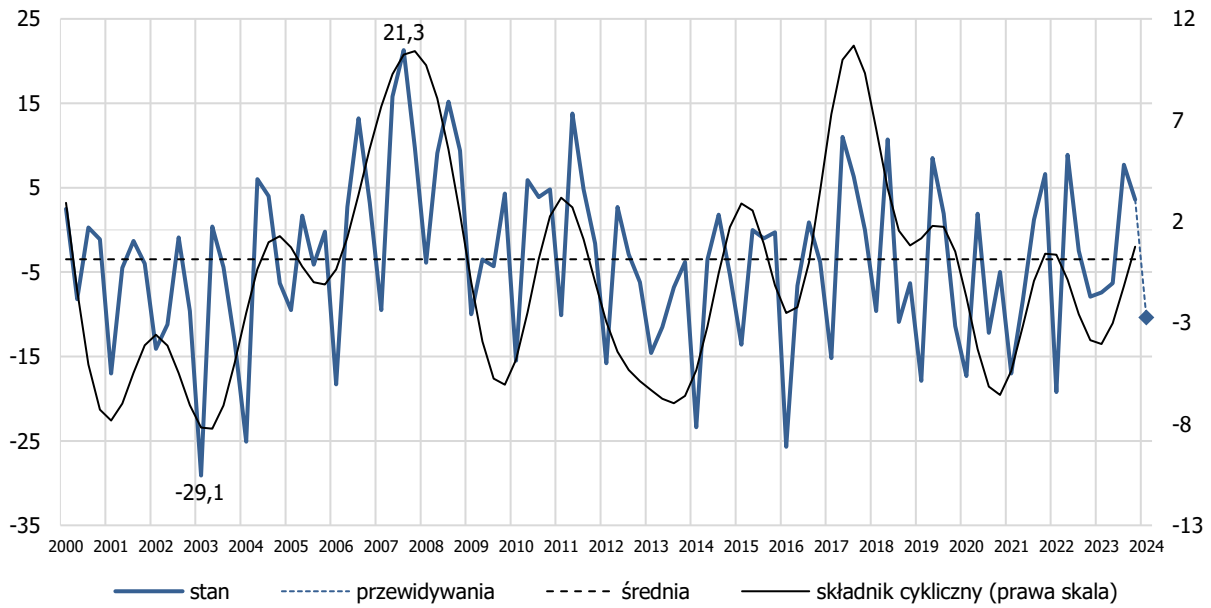

warianty odpowiedzi - odsetki	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	przewidywania
1. poprawa	12,0	9,9	8,5	13,1	14,8	11,8
2. brak zmiany	58,5	57,1	66,1	70,1	66,2	60,2
3. pogorszenie	29,4	32,9	25,4	16,8	19,0	28,0
saldo	-17,4	-23,0	-16,9	-3,7	-4,2	-16,2

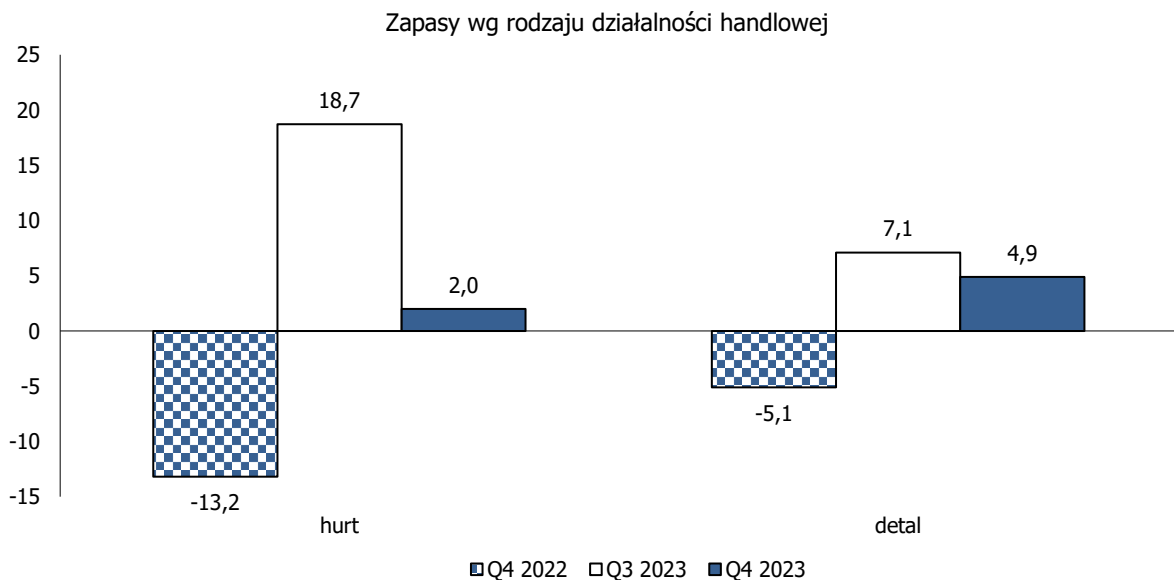

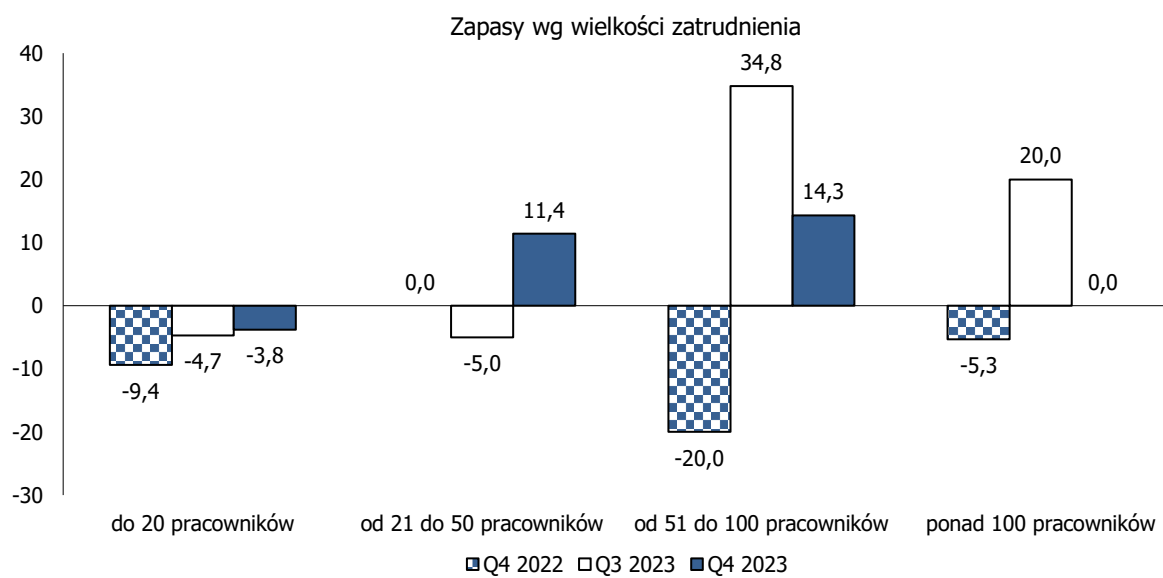
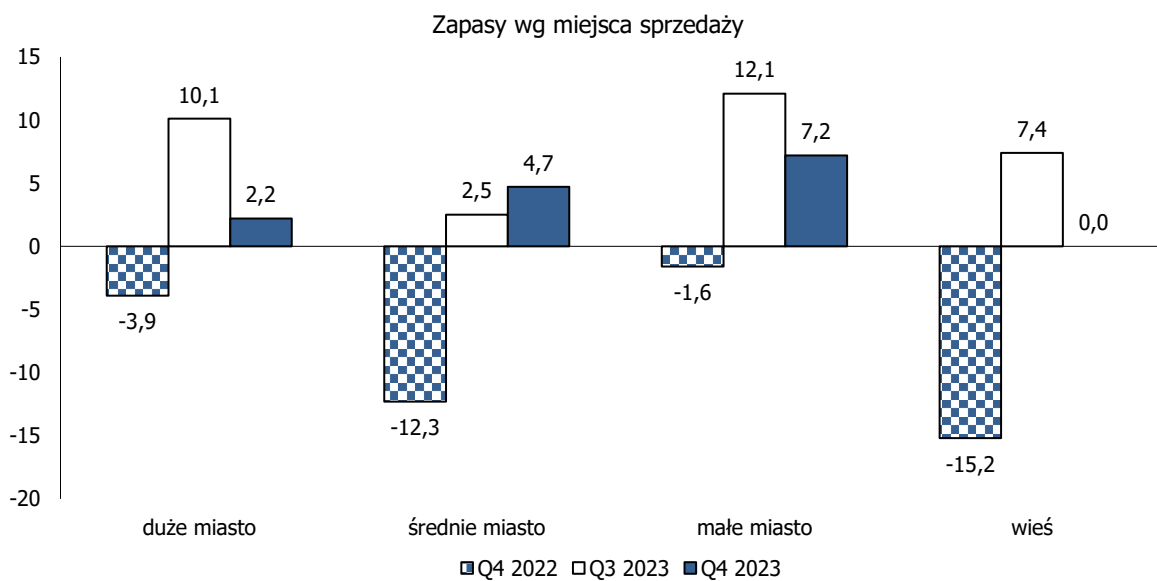

ZAPASY

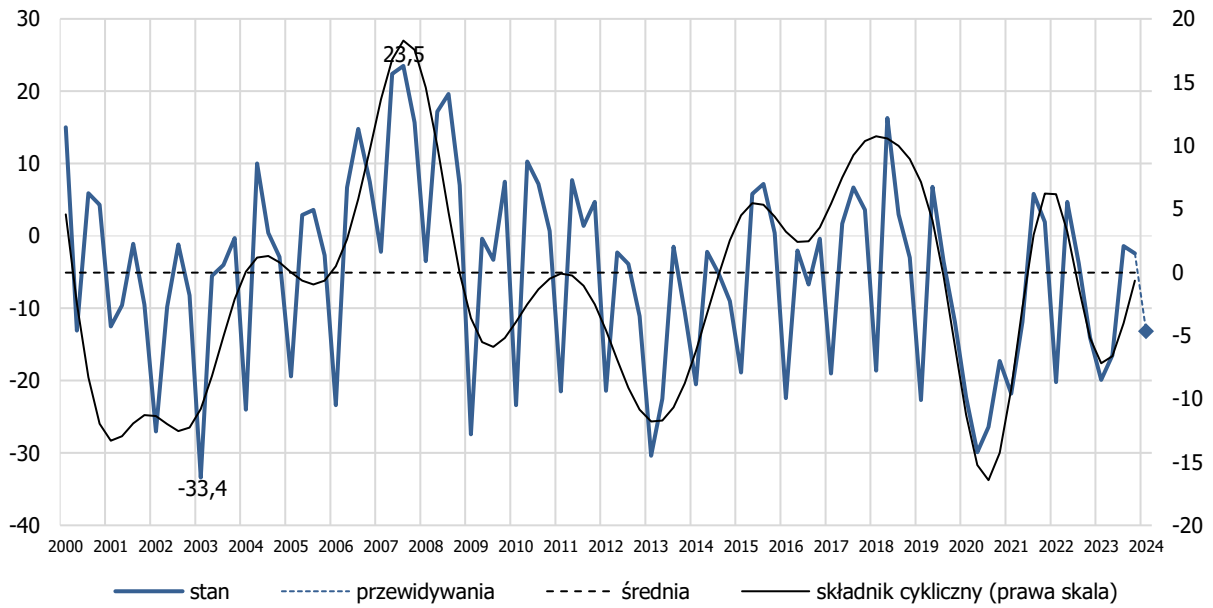

warianty odpowiedzi - odsetki	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	przewidywania
1. wzrost	13,8	15,8	16,8	18,4	13,4	8,4
2. brak zmiany	64,5	61,0	60,1	70,9	76,8	72,8
3. spadek	21,7	23,2	23,1	10,7	9,8	18,8
saldo	-7,9	-7,4	-6,3	7,7	3,6	-10,4

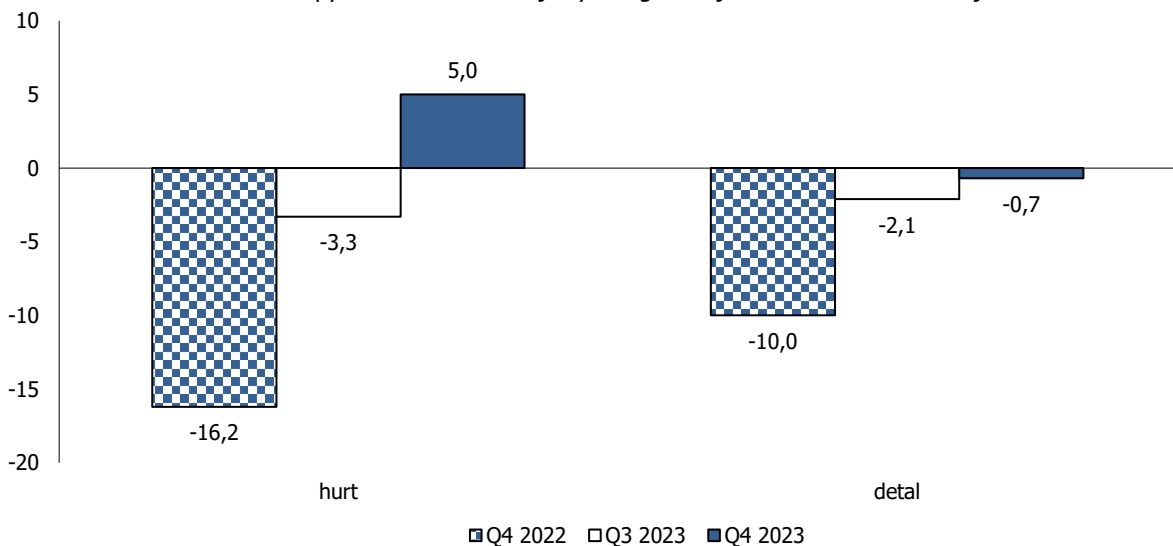

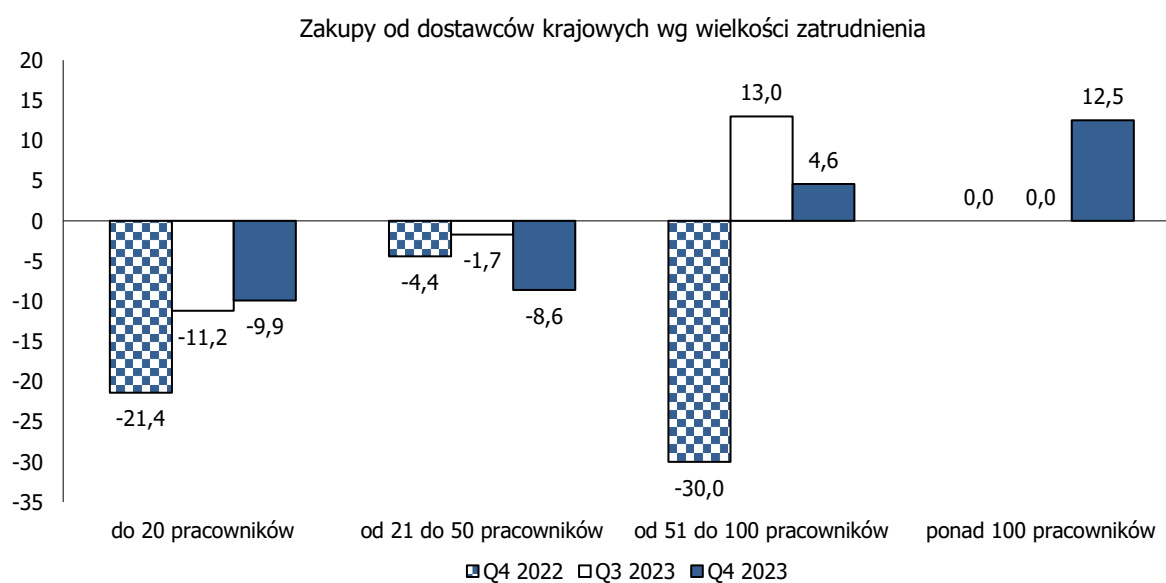
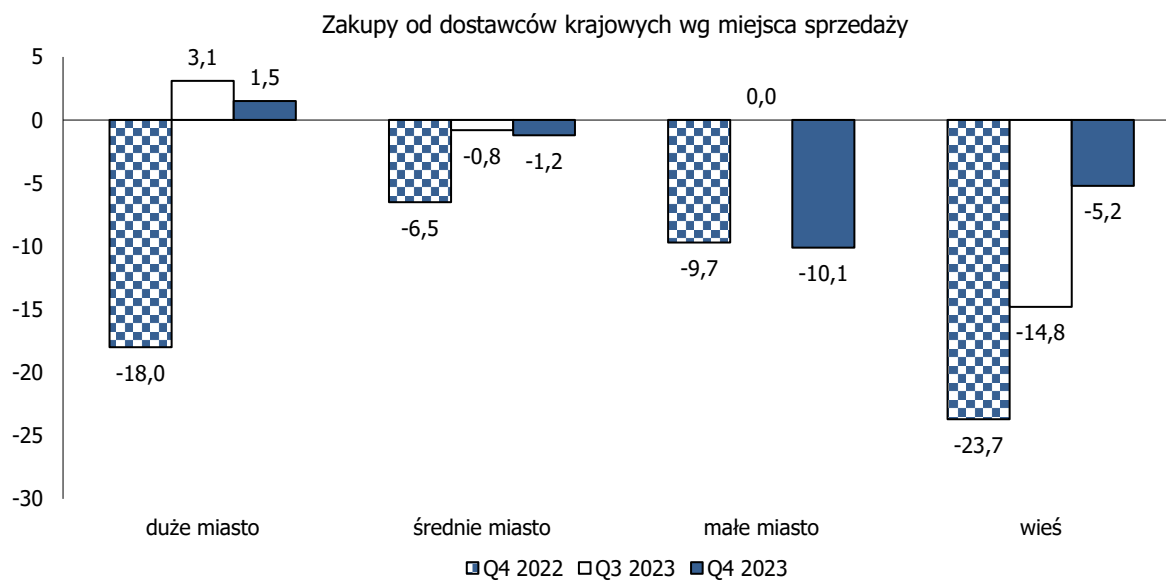
ZAKUPY OD DOSTAWCÓW KRAJOWYCH

warianty odpowiedzi - odsetki	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	przewidywania
1. wzrost	9,0	5,4	9,1	15,2	14,2	7,3
2. brak zmiany	68,1	69,4	65,2	68,2	69,2	72,2
3. spadek	23,0	25,3	25,6	16,6	16,6	20,5
saldo	-14,0	-19,9	-16,5	-1,4	-2,4	-13,2

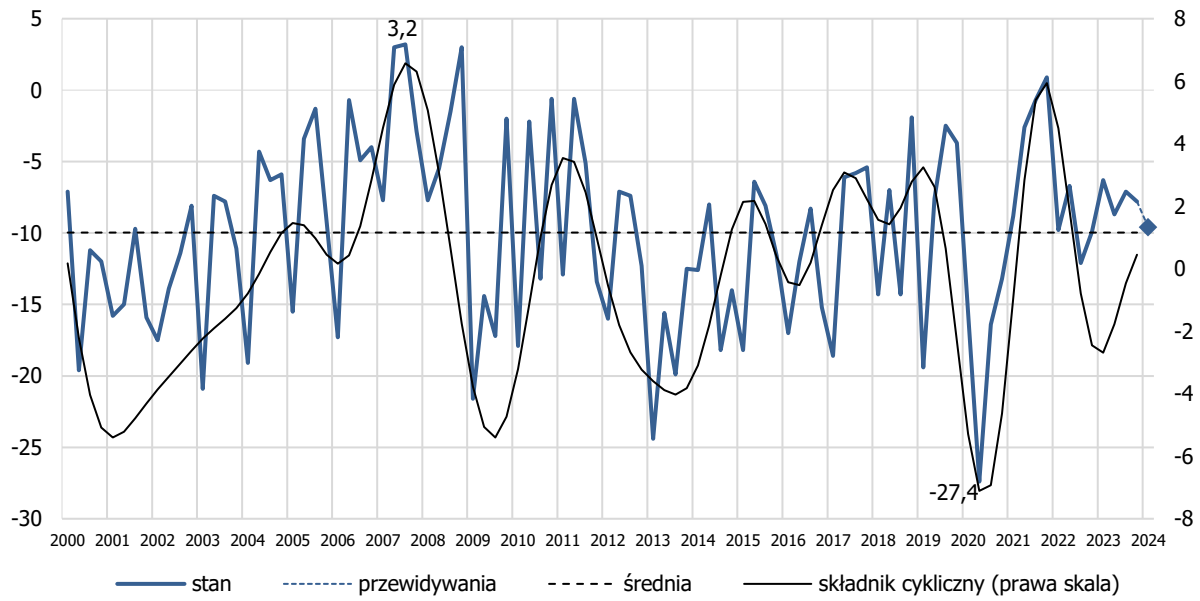
Zakupy od dostawców krajowych wg rodzaju działalności handlowej

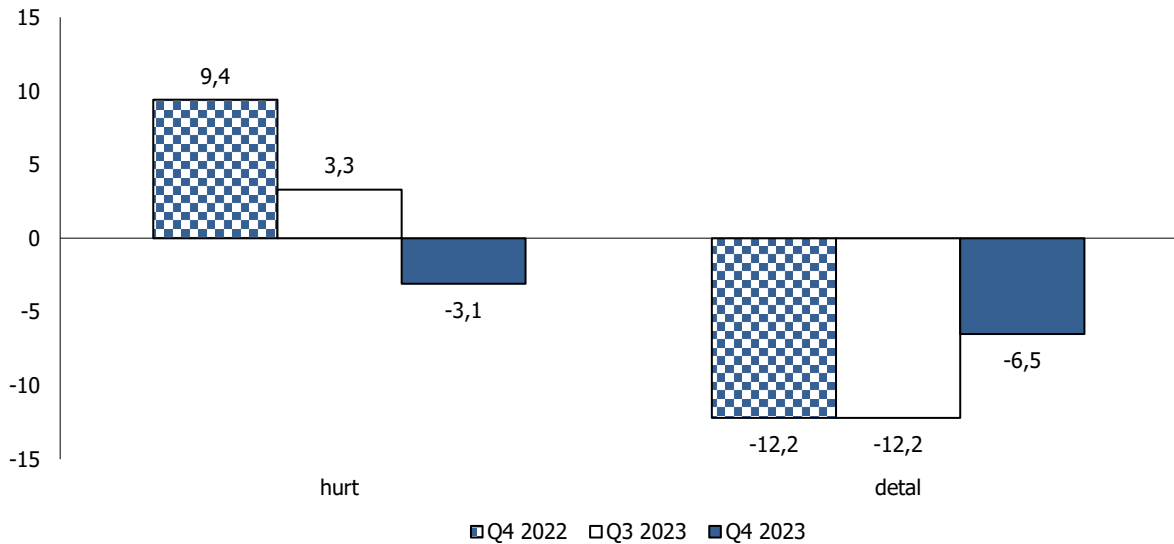

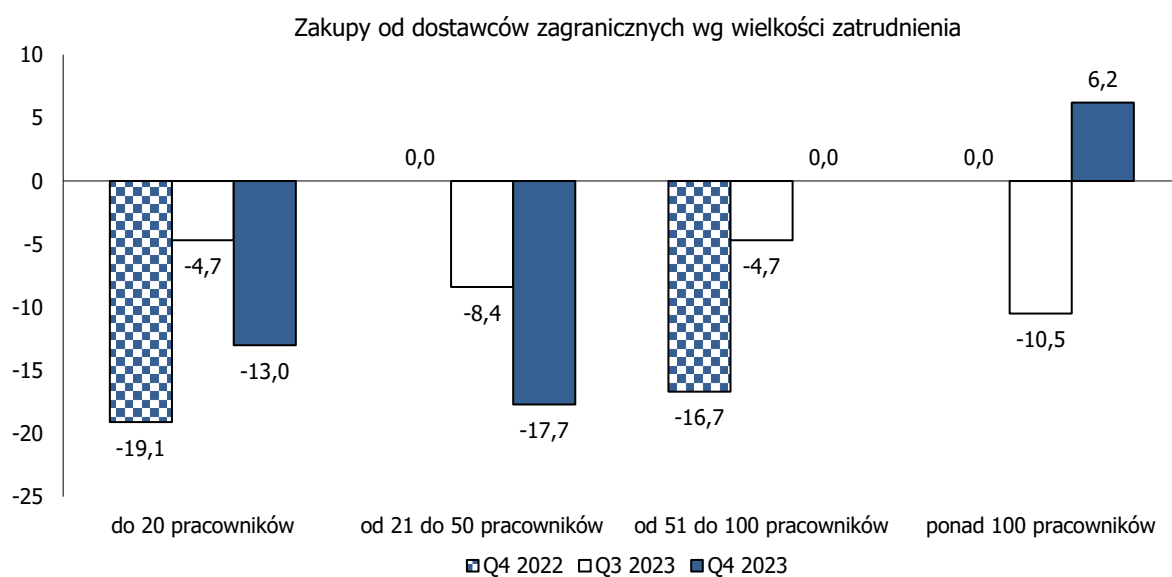
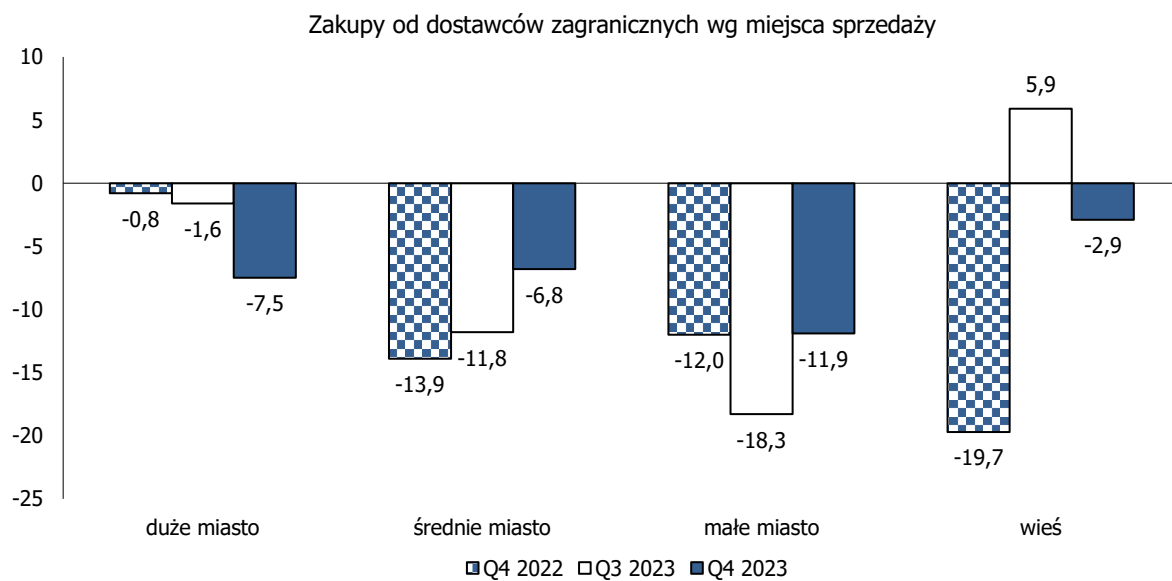
ZAKUPY OD DOSTAWCÓW ZAGRANICZNYCH

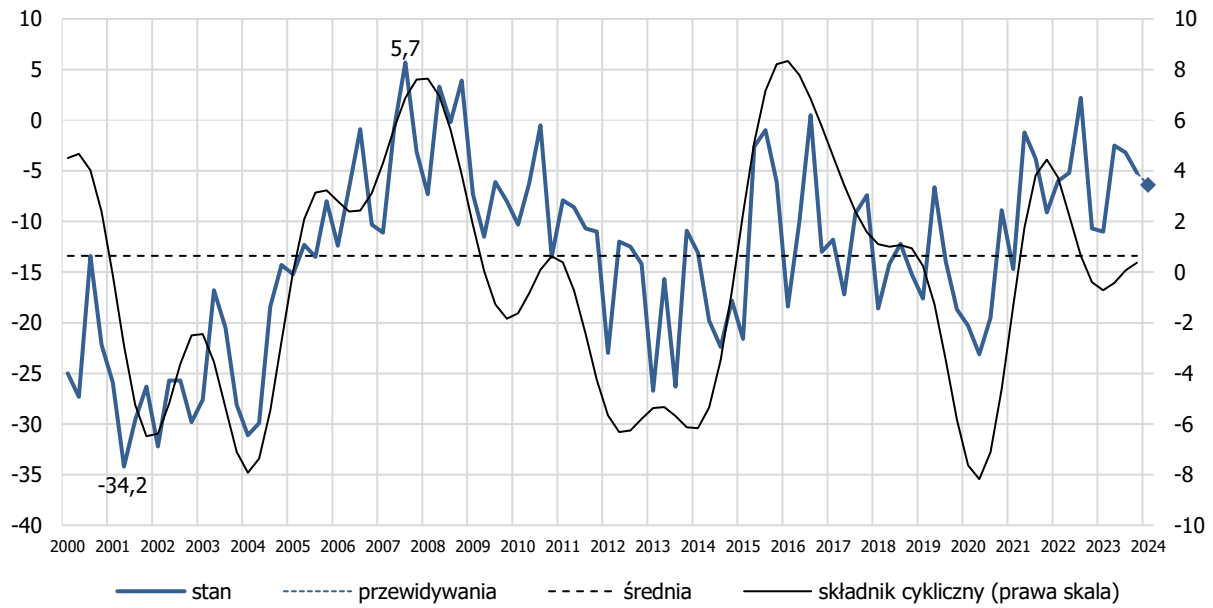
warianty odpowiedzi - odsetki	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	przewidywania
1. wzrost	10,2	13,8	8,4	9,1	6,8	5,9
2. brak zmiany	69,7	66,1	74,5	74,7	78,6	78,6
3. spadek	20,1	20,1	17,1	16,2	14,6	15,5
saldo	-9,9	-6,3	-8,7	-7,1	-7,8	-9,6

Zakupy od dostawców zagranicznych wg rodzaju działalności handlowej

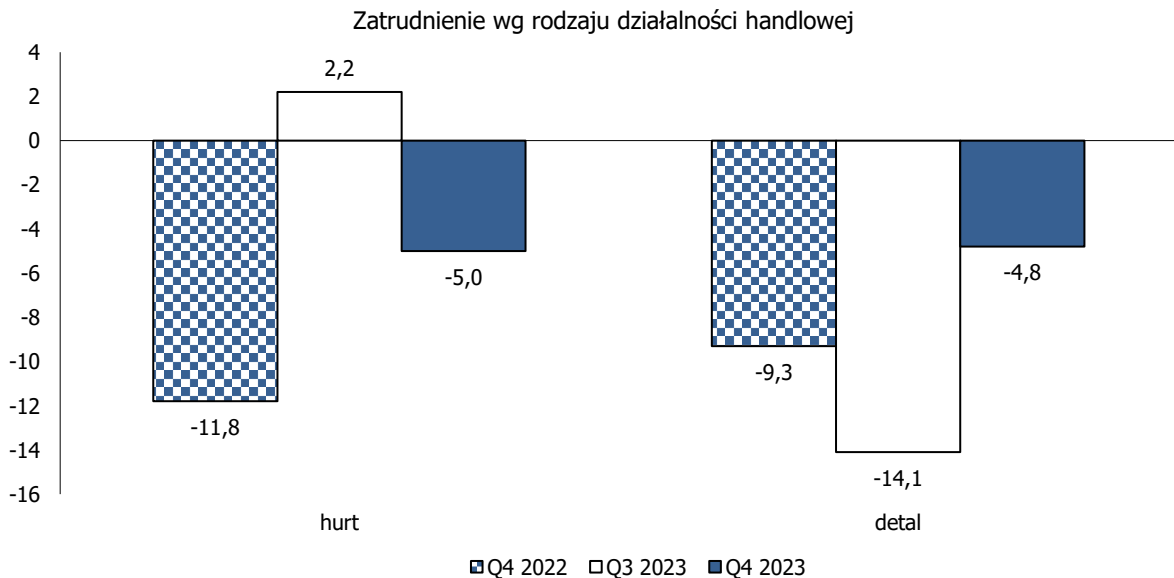

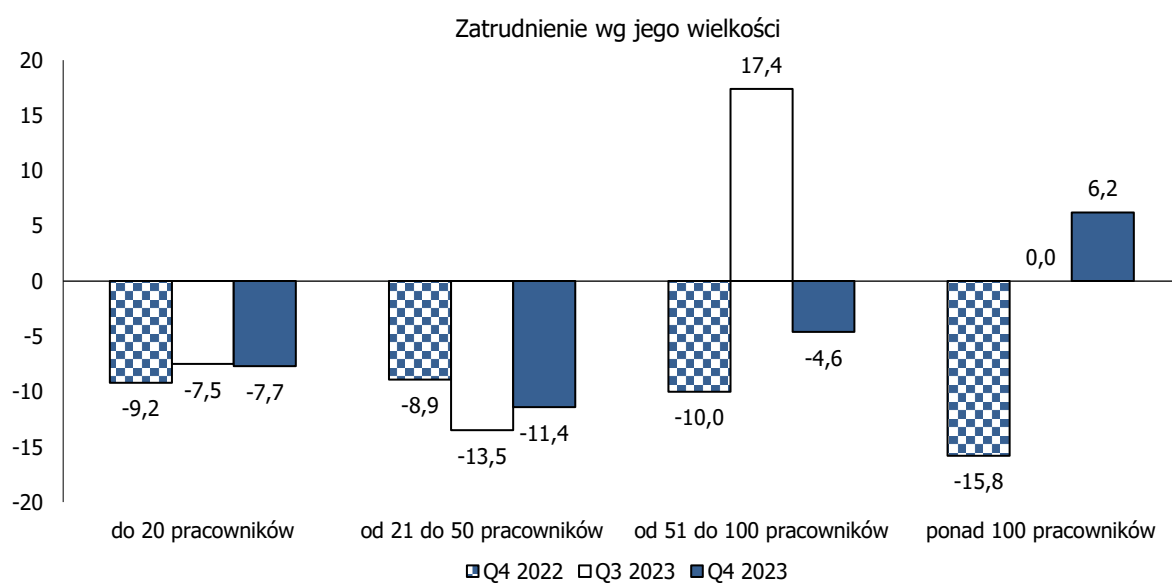
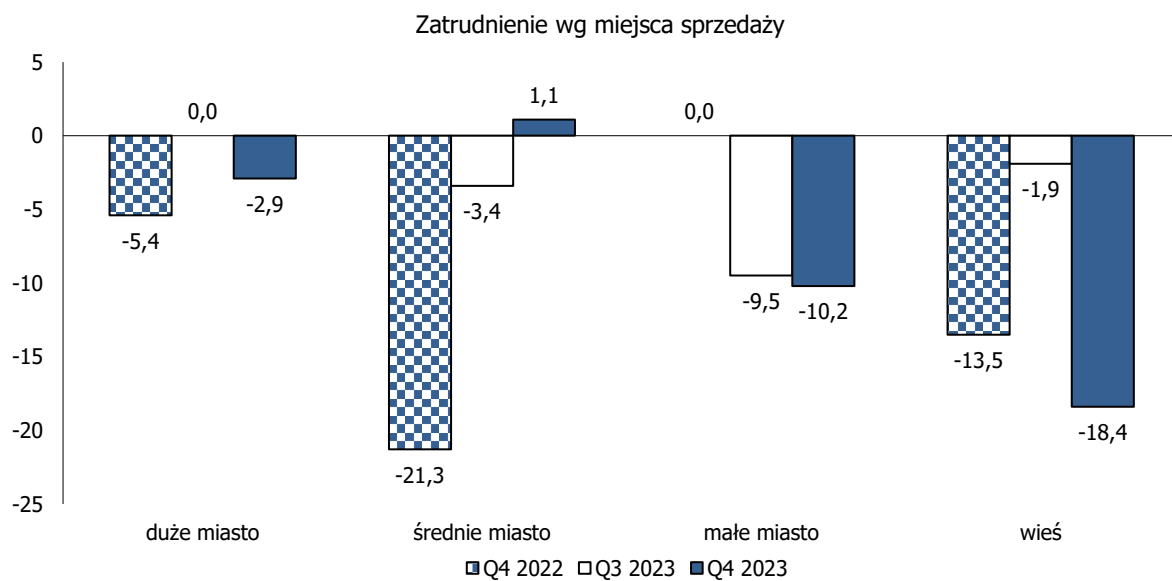

ZATRUDNIENIE

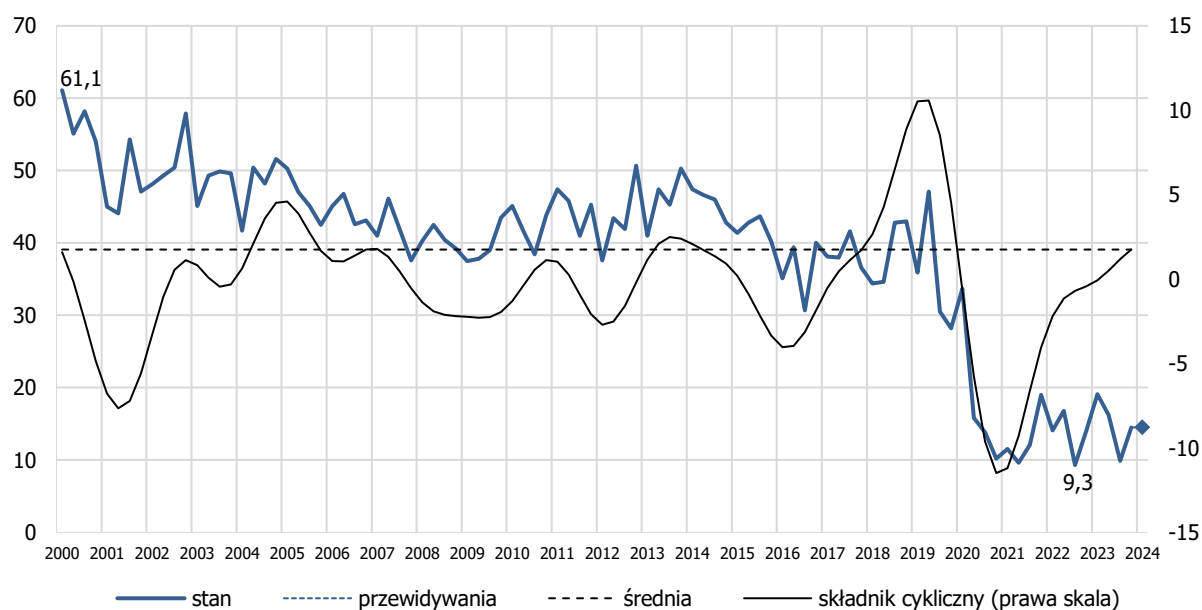

warianty odpowiedzi - odsetki	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	przewidywania
1. wzrost	8,1	7,1	12,0	9,1	6,6	4,6
2. brak zmiany	73,1	74,7	73,5	78,6	81,6	84,4
3. spadek	18,8	18,1	14,5	12,3	11,8	11,0
saldo	-10,7	-11,0	-2,5	-3,2	-5,2	-6,4

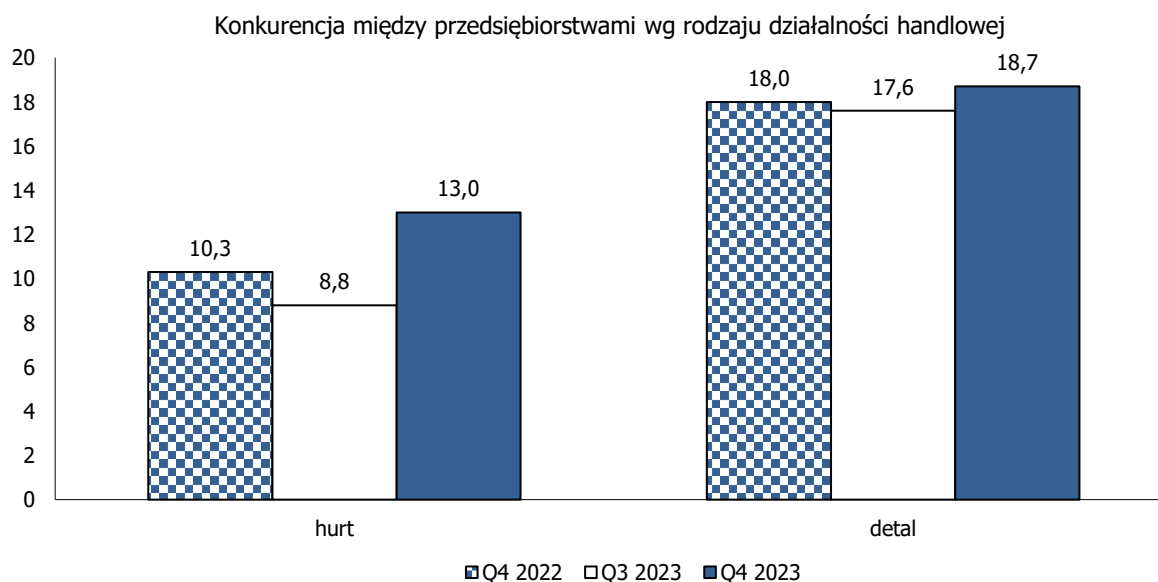

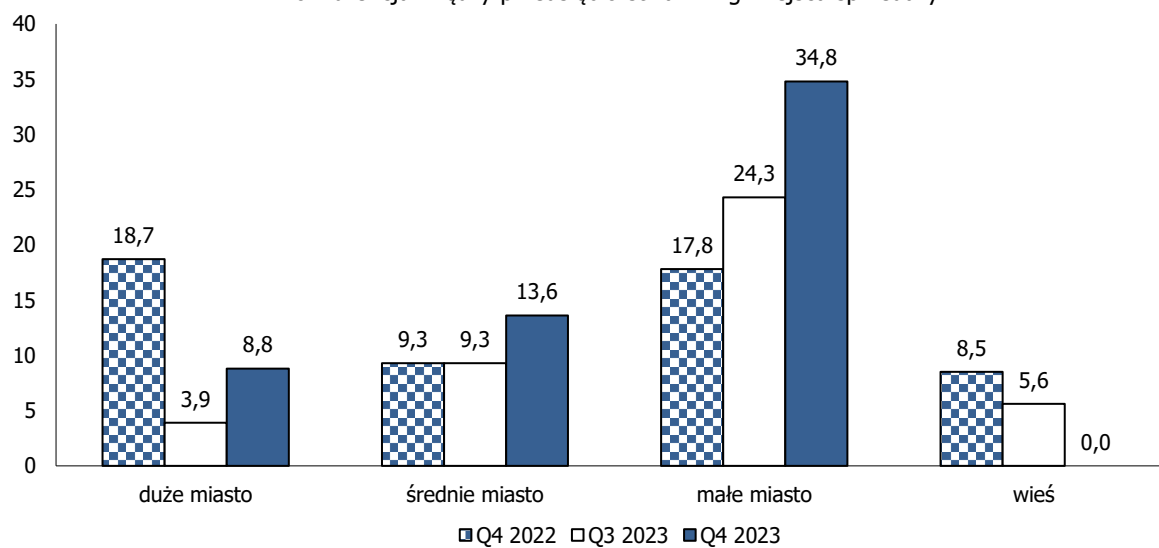
KONKURENCJA MIĘDZY PRZEDSIĘBIORSTWAMI HANDLOWYMI

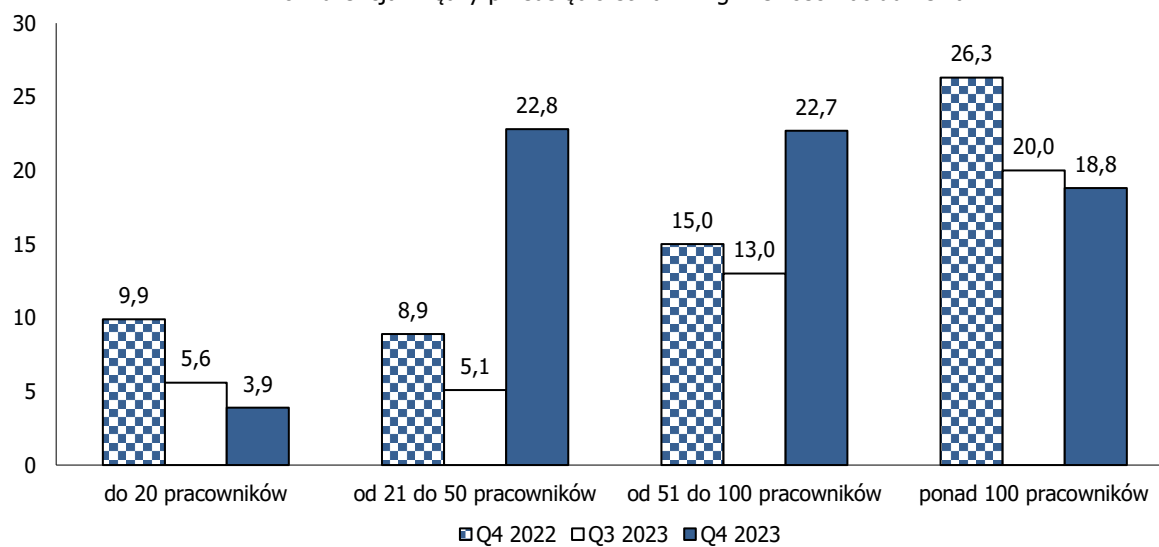
warianty odpowiedzi - odsetki	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	przewidywania
1. wzrost	16,0	20,4	19,9	13,9	17,2	16,3
2. brak zmiany	82,1	78,3	76,4	82,1	80,1	81,9
3. spadek	2,0	1,3	3,7	4,0	2,7	1,8
saldo	14,0	19,1	16,2	9,9	14,5	14,5

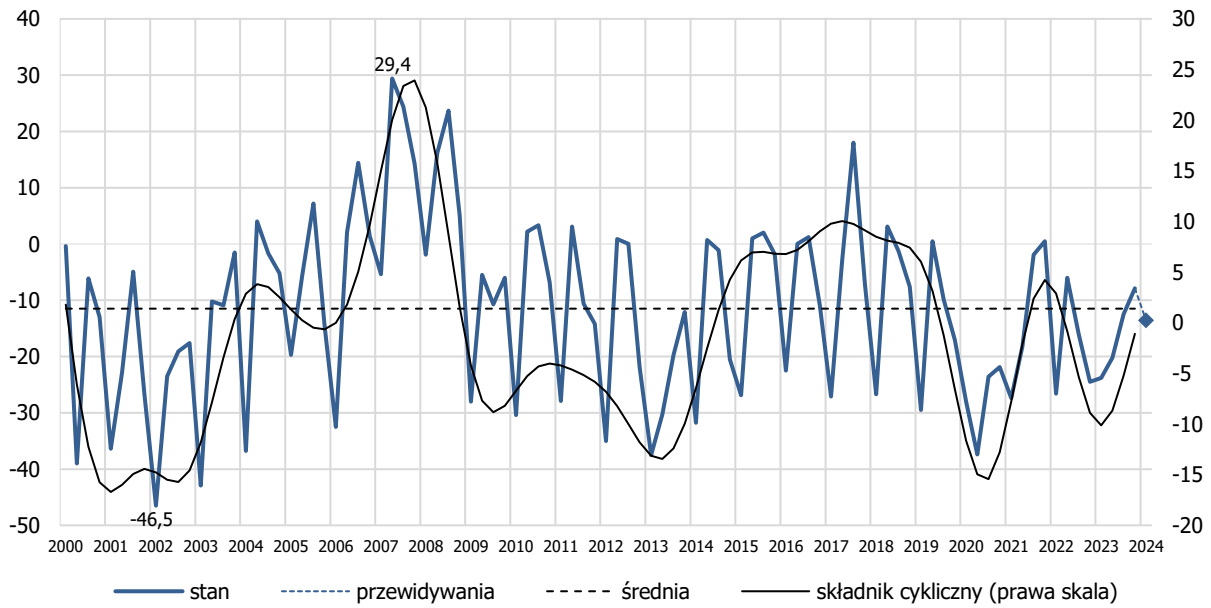
Konkurencja między przedsiębiorstwami wg miejsca sprzedaży

Konkurencja między przedsiębiorstwami wg wielkości zatrudnienia

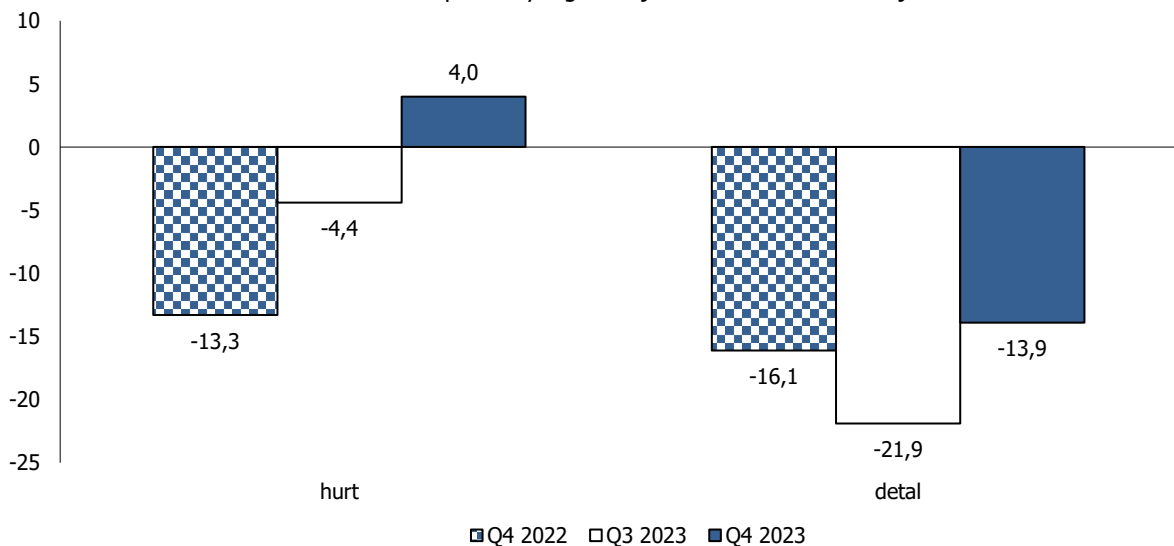

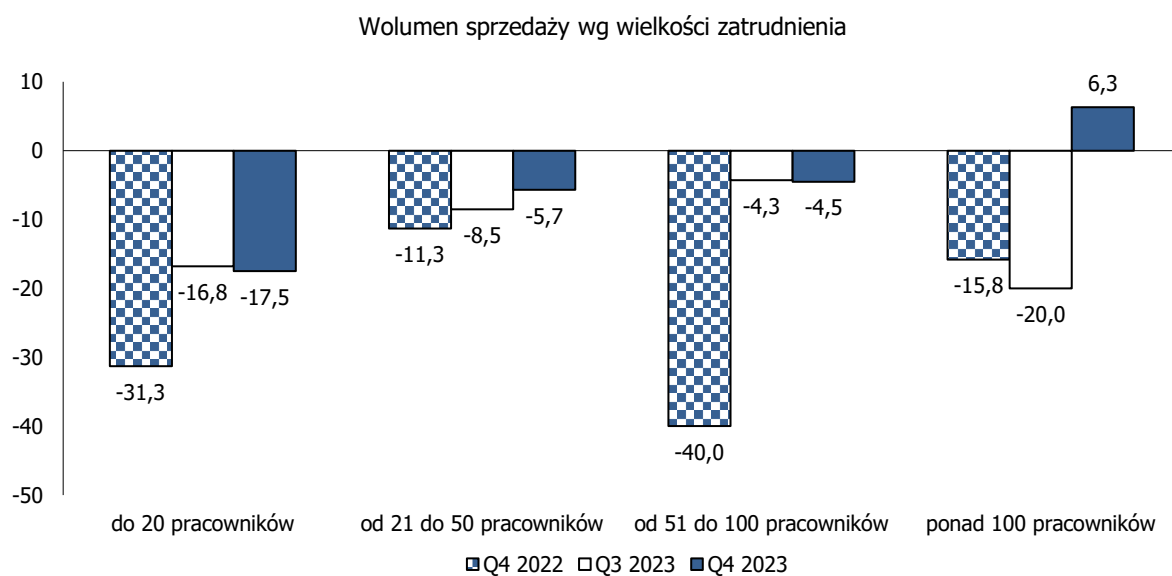
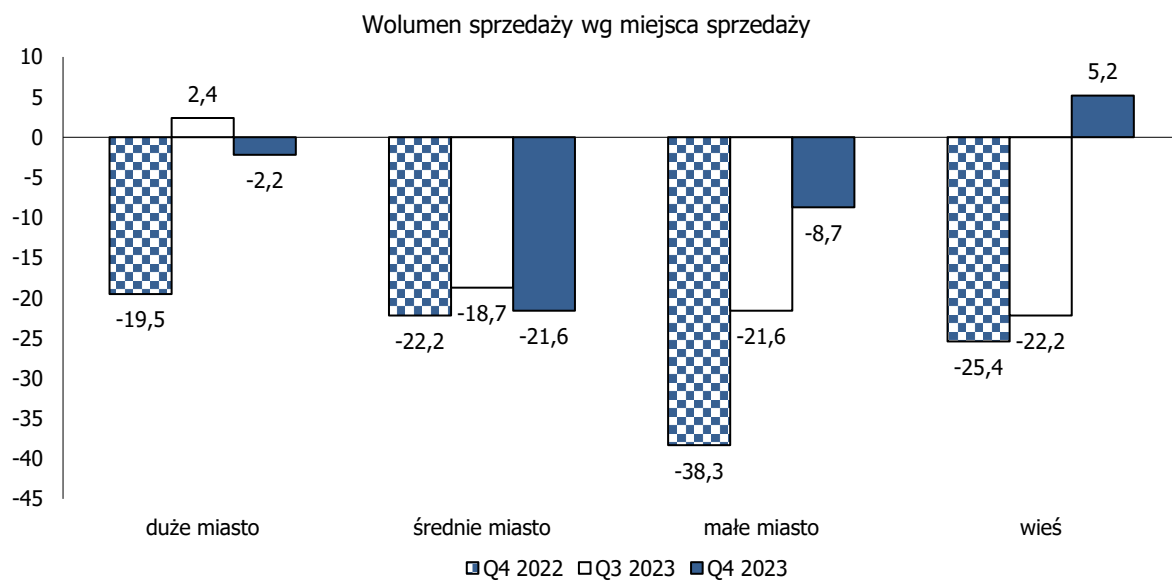
WOLUMEN SPRZEDAŻY

warianty odpowiedzi - odsetki	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	przewidywania
1. wzrost	10,7	14,5	14,8	14,2	20,2	10,3
2. brak zmiany	54,1	47,2	50,1	59,1	51,7	65,9
3. spadek	35,2	38,3	35,0	26,7	28,1	23,9
saldo	-24,5	-23,8	-20,2	-12,5	-7,9	-13,6

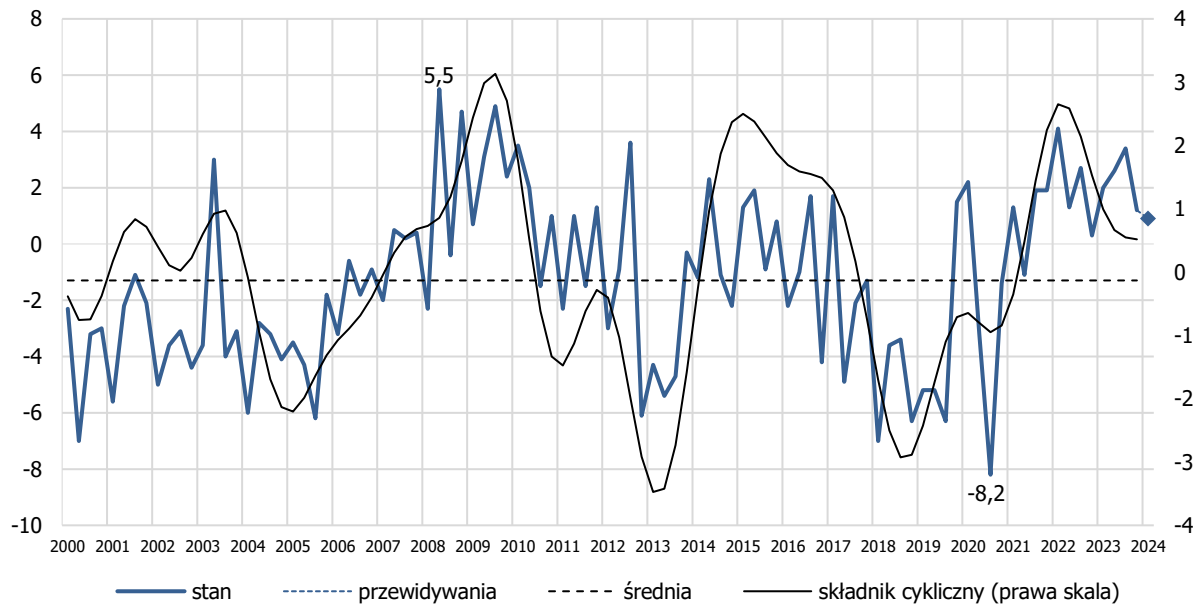
Wolumen sprzedaży wg rodzaju działalności handlowej

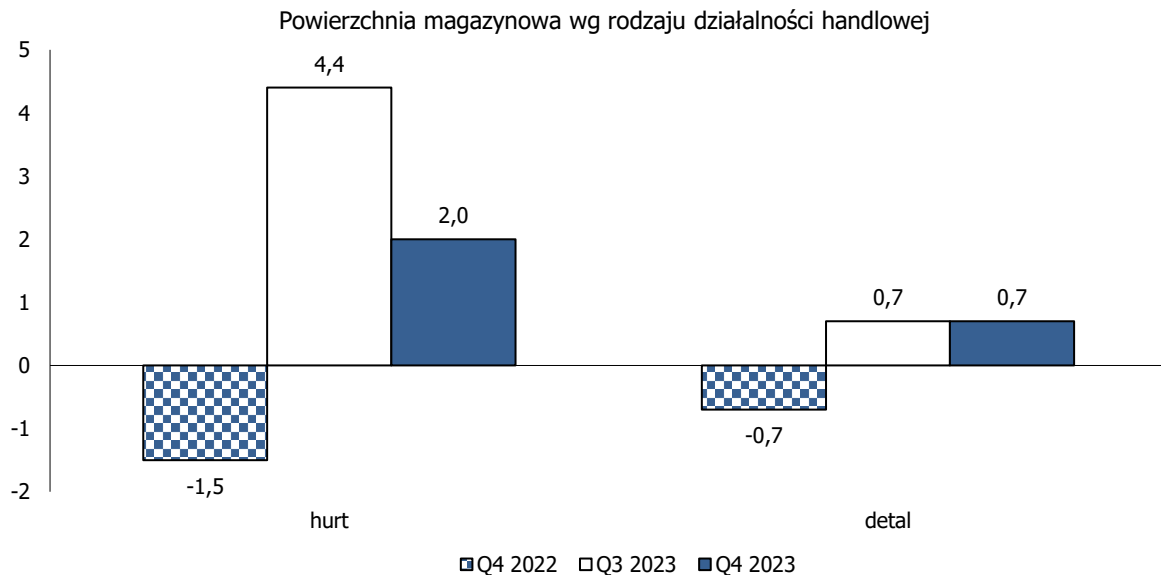

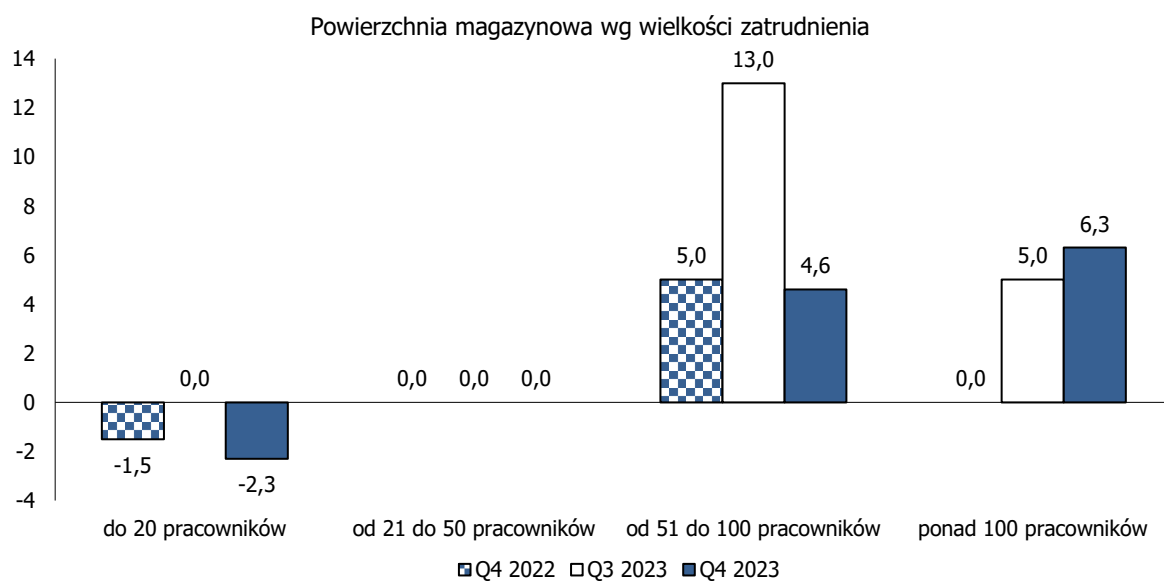
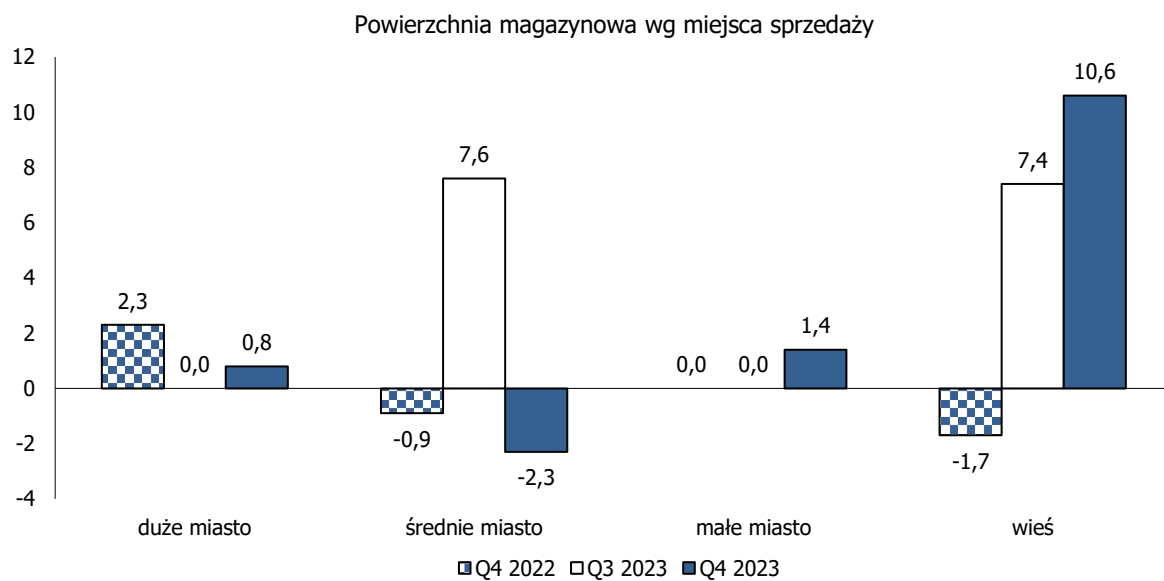

POWIERZCHNIA MAGAZYNOWA

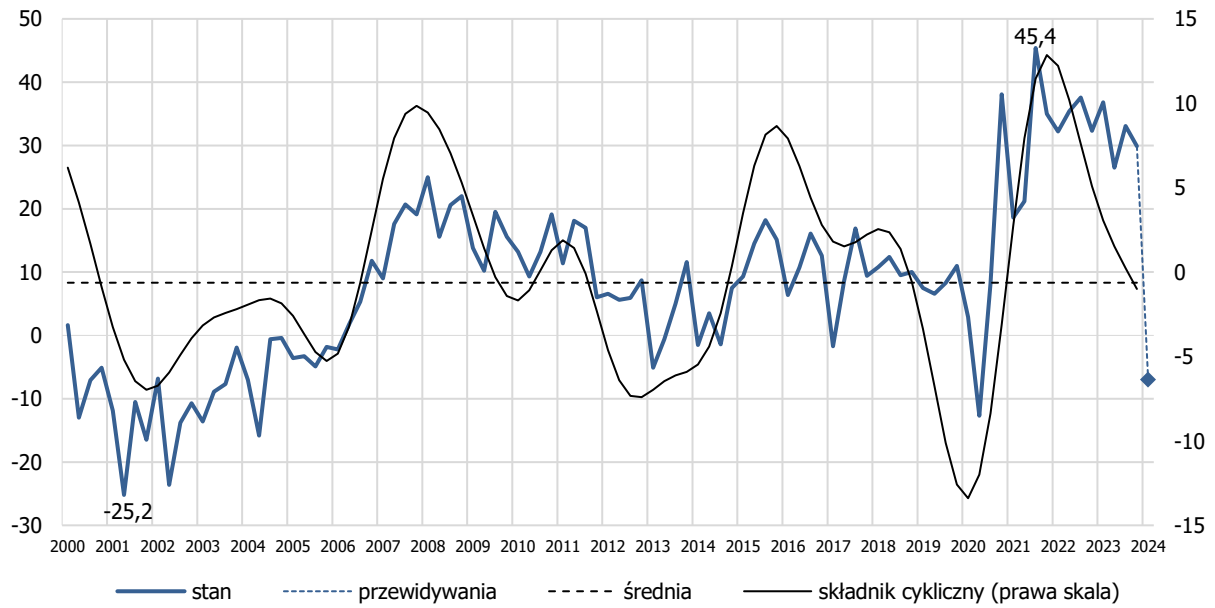

warianty odpowiedzi - odsetki	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	przewidywania
1. wzrost	1,1	4,6	4,9	6,1	3,9	3,6
2. brak zmiany	98,0	92,9	92,9	91,2	93,4	93,7
3. spadek	0,8	2,6	2,3	2,7	2,7	2,7
saldo	0,3	2,0	2,6	3,4	1,2	0,9

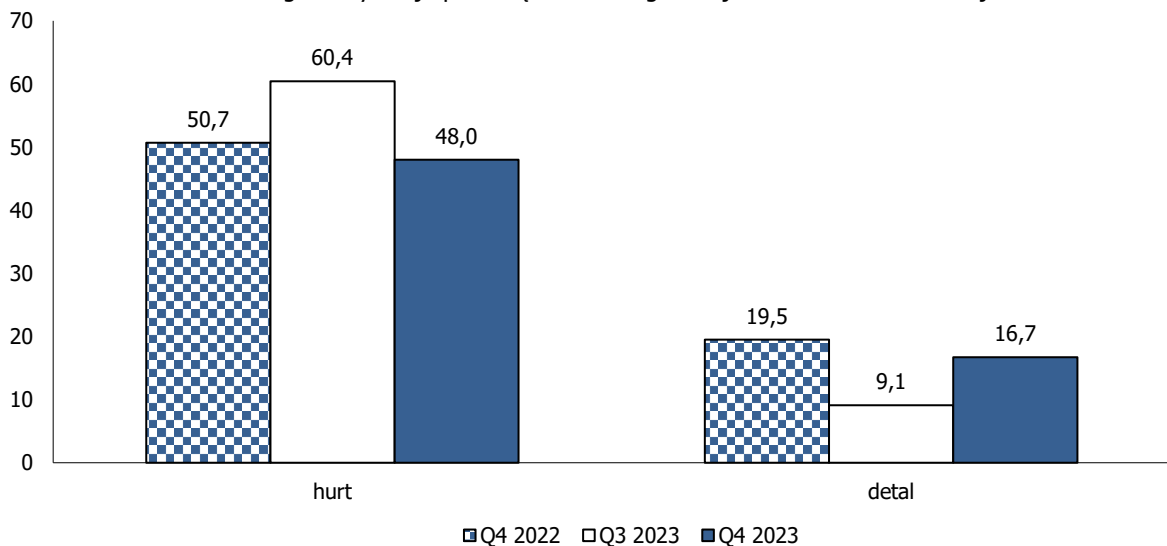

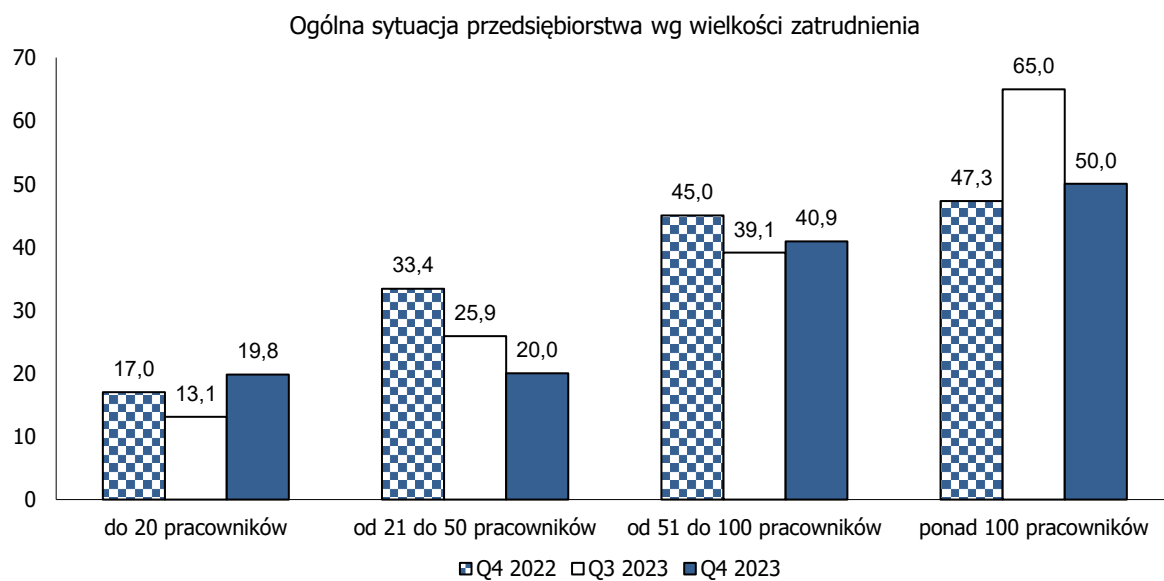
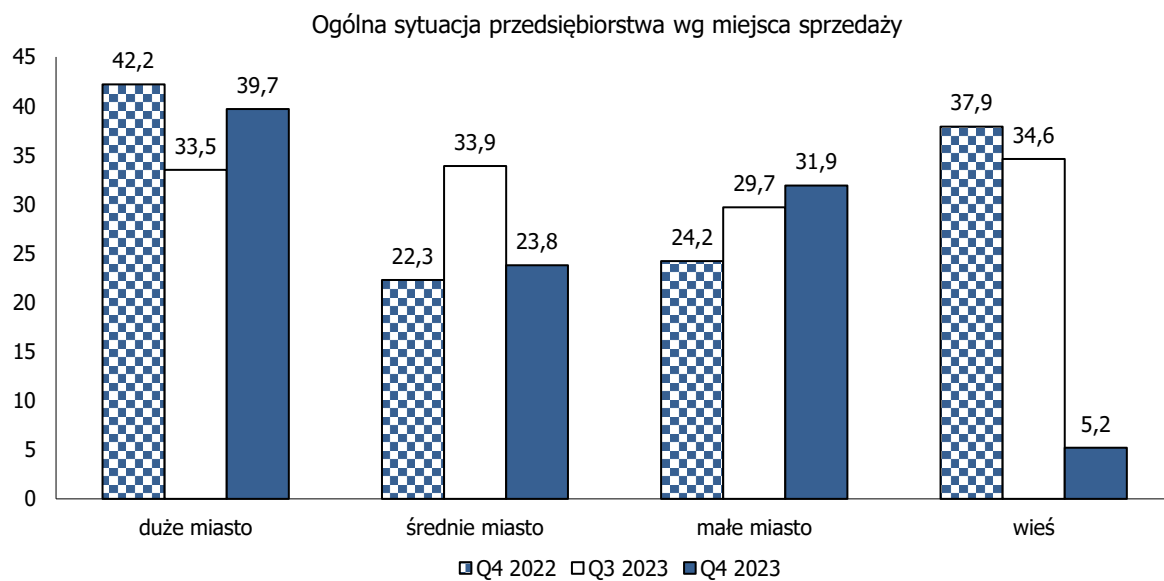
OGÓLNA KONDYCJA PRZEDSIĘBIORSTWA

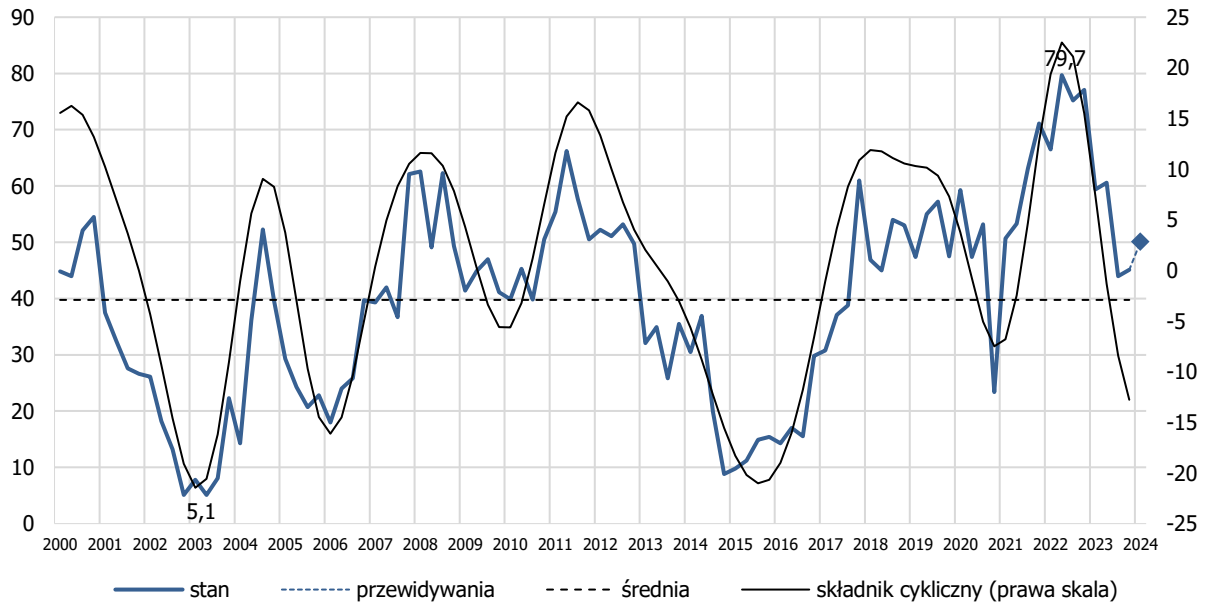
warianty odpowiedzi - odsetki	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	przewidywania
1. dobra	39,6	46,7	37,3	40,9	38,1	11,9
2. średnia	53,1	43,4	51,9	51,3	53,8	69,2
3. słaba	7,3	9,9	10,8	7,8	8,2	18,9
saldo	32,3	36,8	26,5	33,1	29,9	-7,0

Ogólna sytuacja przedsiębiorstwa wg rodzaju działalności handlowej

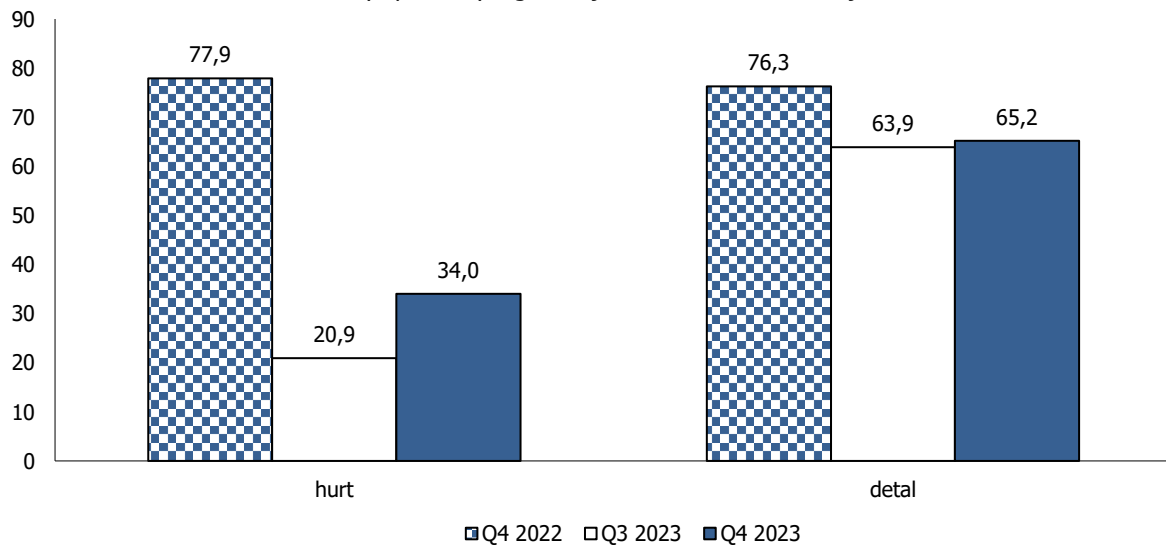

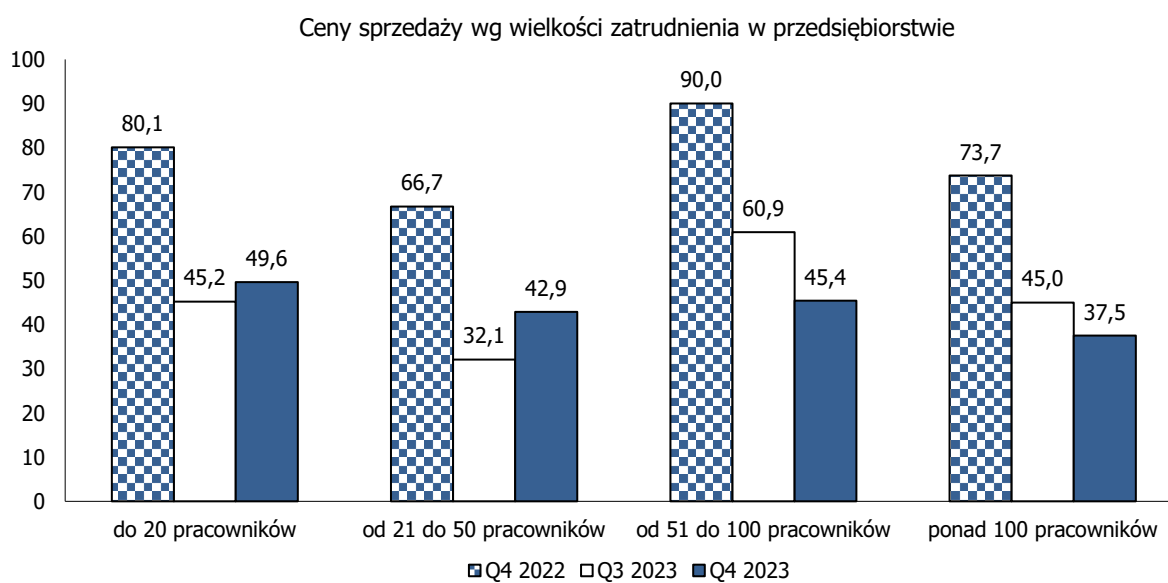
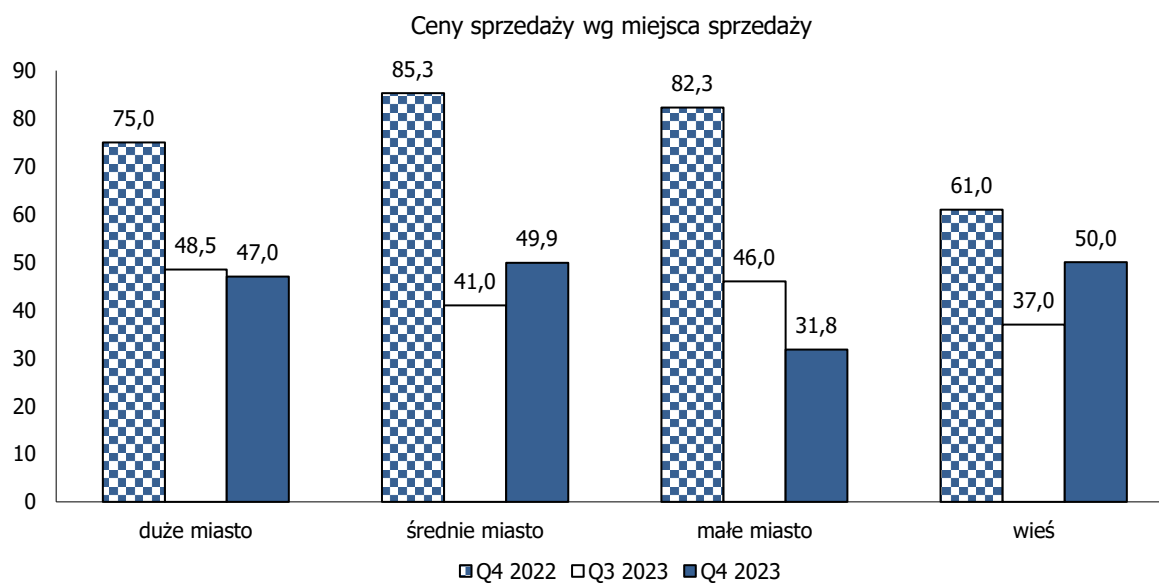
CENY SPRZEDAŻY TOWARÓW

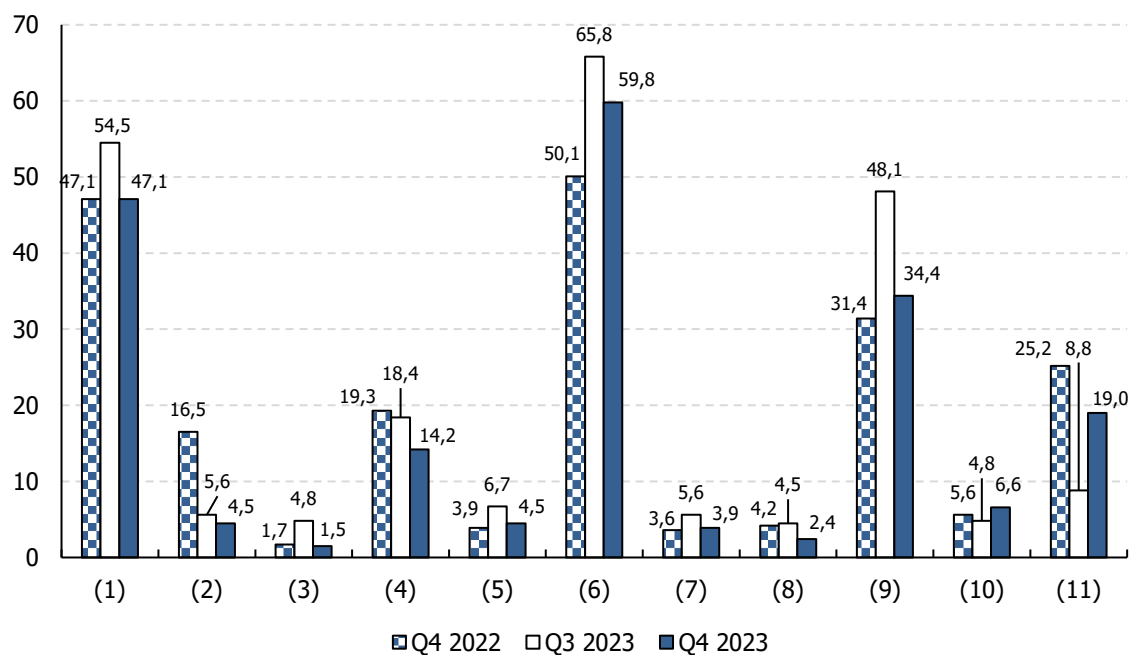
	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023
1. wzrost	78,2	65,5	66,9	52,8	56,6
o więcej	41,5	34,8	21,9	14,5	7,6
o tyle samo	31,4	25,8	32,2	26,8	37,2
o mniej	5,3	4,9	12,8	11,5	11,8
2. brak zmiany	20,7	28,4	26,8	38,3	32,0
3. spadek	1,1	6,1	6,3	8,8	11,5
saldo (1.-3.)	77,1	59,4	60,6	44,0	45,1

Ceny sprzedaży wg rodzaju działalności handlowej

CZYNNIKI UTRUDNIAJĄCE ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORSTW HANDLOWYCH

- (1) niedostateczny popyt
- (2) niedostateczna podaż sprzedawanych towarów
- (3) jakość towarów
- (4) wysokość oprocentowania kredytów
- (5) możliwość uzyskania kredytów
- (6) koszty zatrudnienia pracowników
- (7) powierzchnia sprzedaży
- (8) wielkość magazynów
- (9) konkurencja
- (10) nie występują
- (11) inne

III. SUMMARY

Business situation in the trade sector deteriorated in the 4th quarter of 2023. The IRG SGH trade confidence indicator (IRGTRD) quarterly decreased by 6.4 pts to -9.5 pts. It is 3.4 pts greater than the respective year 2022 figure, and it remains below the fourth-quarters' average over the last ten years (which amounts to -6.9 pts). General economic situation of traders improved, but their financial standing slightly deteriorated. Traders decreased employment together with domestic and foreign purchases. Firms expect their trading activity to continue deteriorating within the next two quarters.